

Strip oteka

GODINA L CENA 150 DINARA BROJ 1157

MK: 100 DEN; BiH: 4,00 KM; MNE: 1.80 € SLO: 2.80 € HR: 18,00 KN

ISSN 1451-1789

0 1 1 5 7

9 771451 178006

REVIJA SVETSKIH STRIPOVA

Huan Dijaz Kanales i Ruben Peljehero
prema delu koje je stvorio

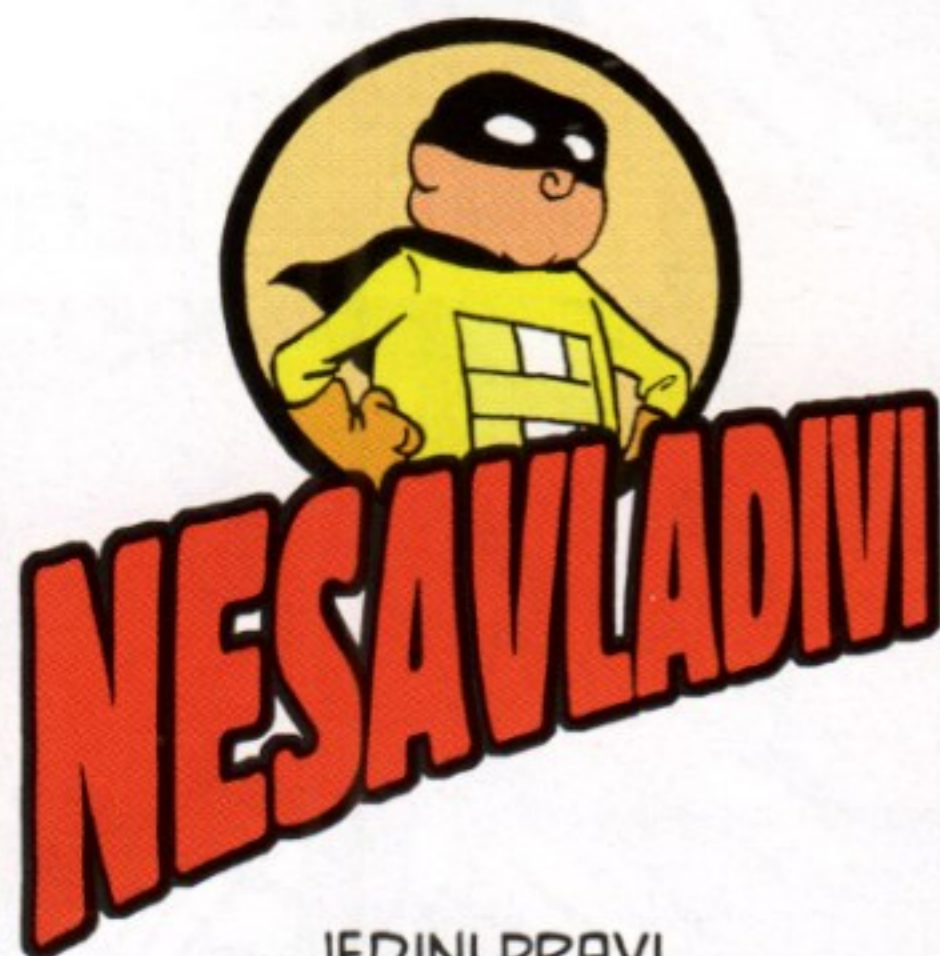
**KORTO
MALTEZE**

POD PONOĆNIM SUNCEM
2. DEO

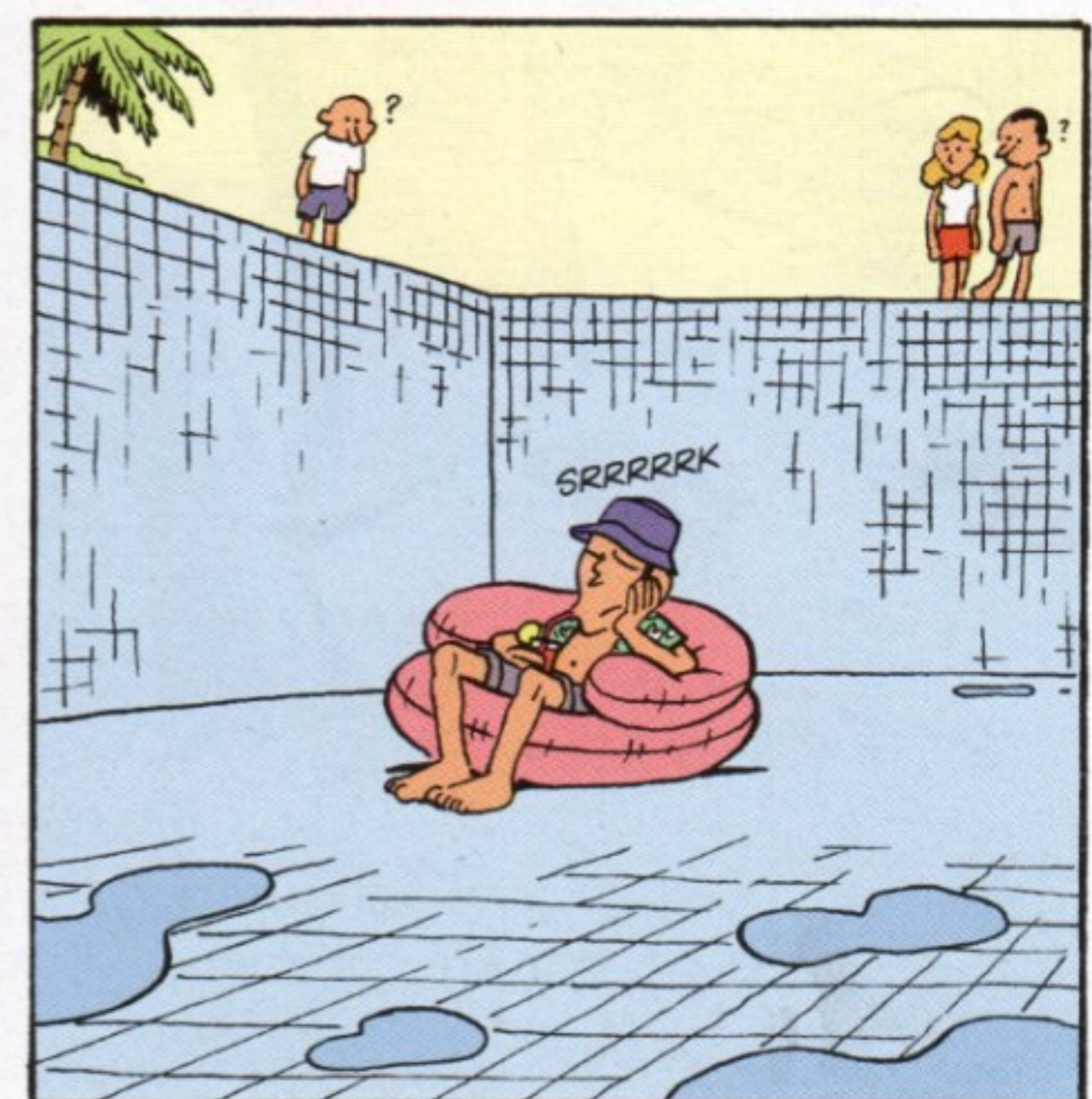
Nil Gejman, Majk Hofman i Berni Miro:
BETMEN: PRVOBITNI GRESI

Žuslen:
NESAVLADIVI

DA NE VERUJEŠ DA JOŠ POSTOJE LJUDI KOJI MISLE DA GA MOGU SAVLADATI.

JEDINI PRAVI SUPERHEROJ STRIPA

JOUSSELIN - COUL : CROIX

Imbattable 1 - Justice et légumes frais • © DUPUIS 2017, by Jousselin • www.dupuis.com • All rights reserved

KORTO MALTEZE

POD PONOĆNIM SUNCEM

SCENARIO: HUAN DIAZ KANALES - CRTEŽ: RUBEN PELJEHERO
PREVOD: JELENA MANDIĆ

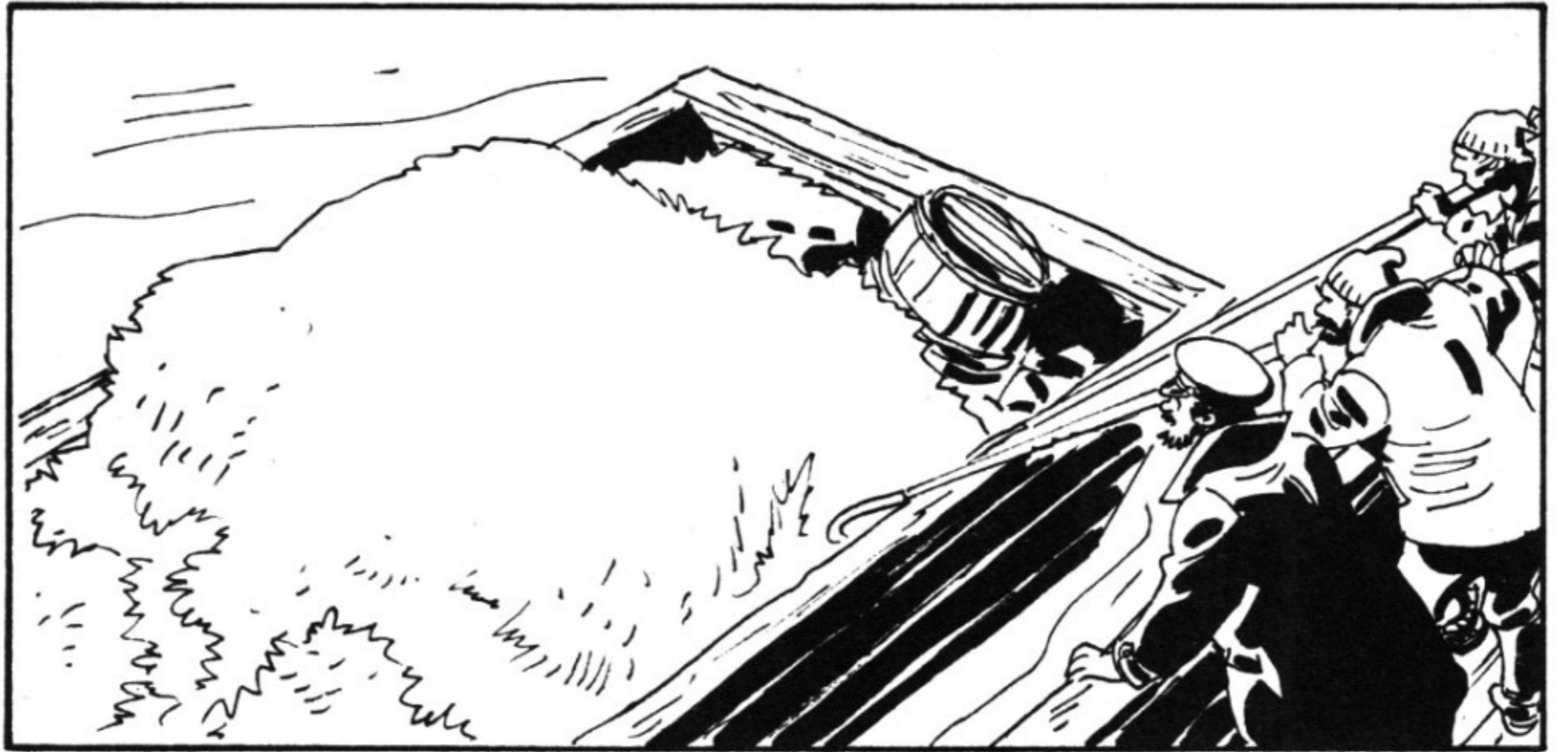
2. deo

U prethodnom broju: Korto Malteze, na molbu Džeka Londona, putuje ka Dosonu na Aljasci, kako bi izvesnoj Vaki Jamadi uručio Londonovo oproštajno pismo. U kanadskim šumama, zajedno sa šarolikom družinom saputnika, zarobljavaju ga ratnici Ulkuriba, eskimskog vođe koji je opsednut francuskom buržoaskom revolucijom...

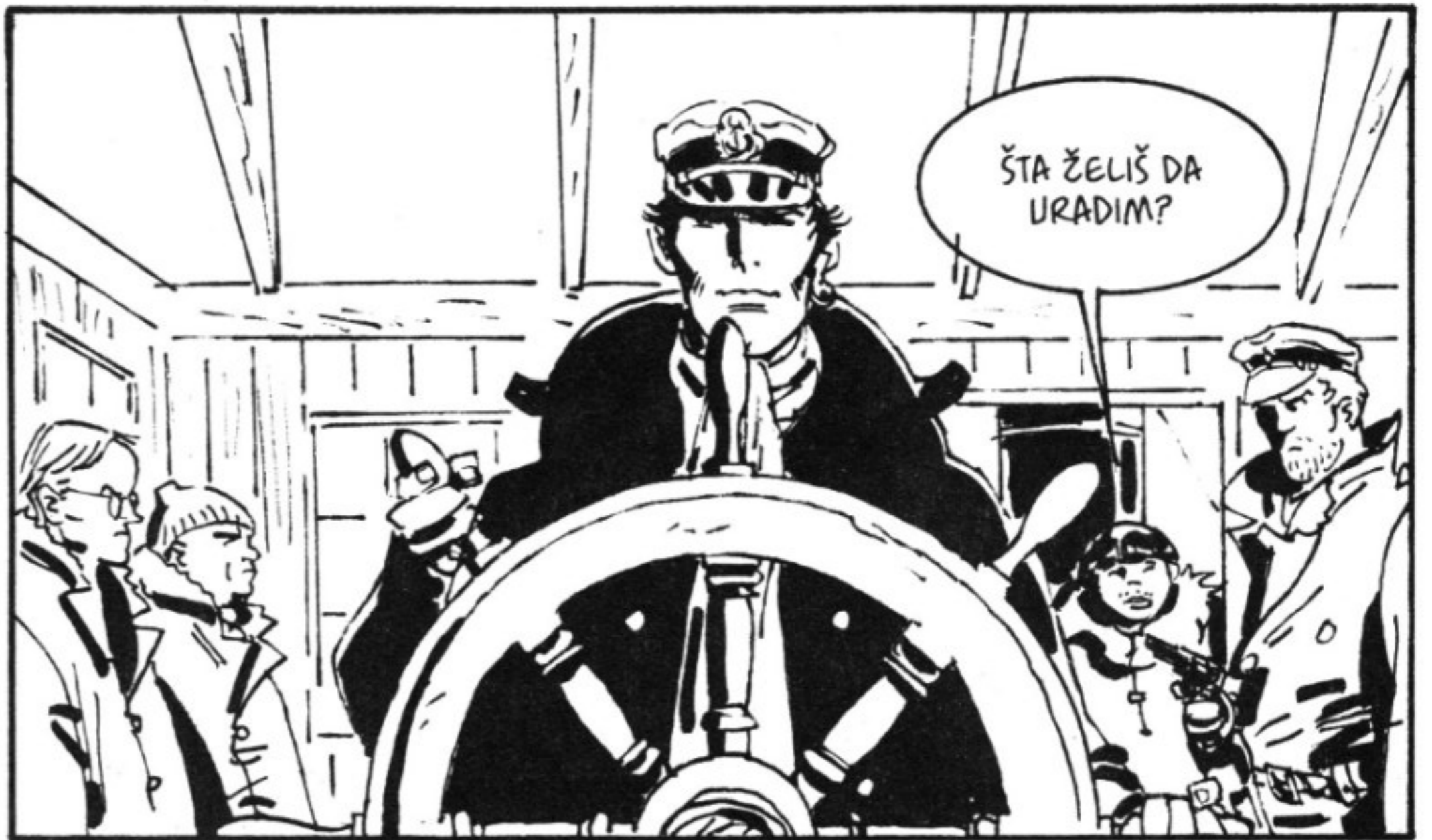

O'MAHONI,
VEĆ SMO ZATVORILI
SVU POSADU U POT-
PALUBLJE.

ŠTA ŽELIŠ DA
URADIM?

VRATI SE DA MOTRIŠ
NA NJIH, PROKLETI
ESKIME! MORAM
LI SVE SAM DA
URADIM?

NE GLEDAJ ME TAKO, KORTO. NI
MENI SE NE SVIĐA DA PO CEO
DAN IZVIKUEM NAREĐENJA.
ALI RECI MI: KAKO DRUGA-
ČIJE MOŽE DA FUNKCI-
ONIŠE VOJSKA?

NE ZNAM. KOMANDOVANJE ME NIKAD
NIJE PRIVLAČILO. ZADOVOLJAVAM
SE UPRAVLJANJEM BRODOM.

ONDA NASTAVI TAKO. AKO USPENO DA SE
DOMOGENO ALTASKE A DA NE NAIDEMO
NA KONJIČKU POLICIJU, BIĆEMO NA SI-
GURNOM. S DRUGE STRANE GRANICE
IMA DRUGIH BATALJONA FENIJSKE
VOJSKE SPREMNIH DA
STUPE U AKCIJU.

NE RAZUMEM KAKO VLADA SJEDI-
NJIENIH DRŽAVA MOŽE DA PRUŽA
UTOČIŠTE TAKVOJ BANDI
ODMETNIKA.

MI NISMO RAZBOJNICI, VEĆ PATRIOTI
SPREMNI DA PROLIJU KRV ČAK I
U OVOM ZABAČENOM KRAJU SVETA.
GDE GOD IMA RODOLJUBA, TU
JE I DEO OTADŽBINE...

PUSTITE
ME, NITKOVI
PROKLETI!

ŠTA JE TO,
DOVRAGA?

NASUKALI SMO SE!
STENJE JE OŠTE-
TILO TRUP!

SIDITE I ZAPUŠITE
OTVORE KAKO
ZNATE!

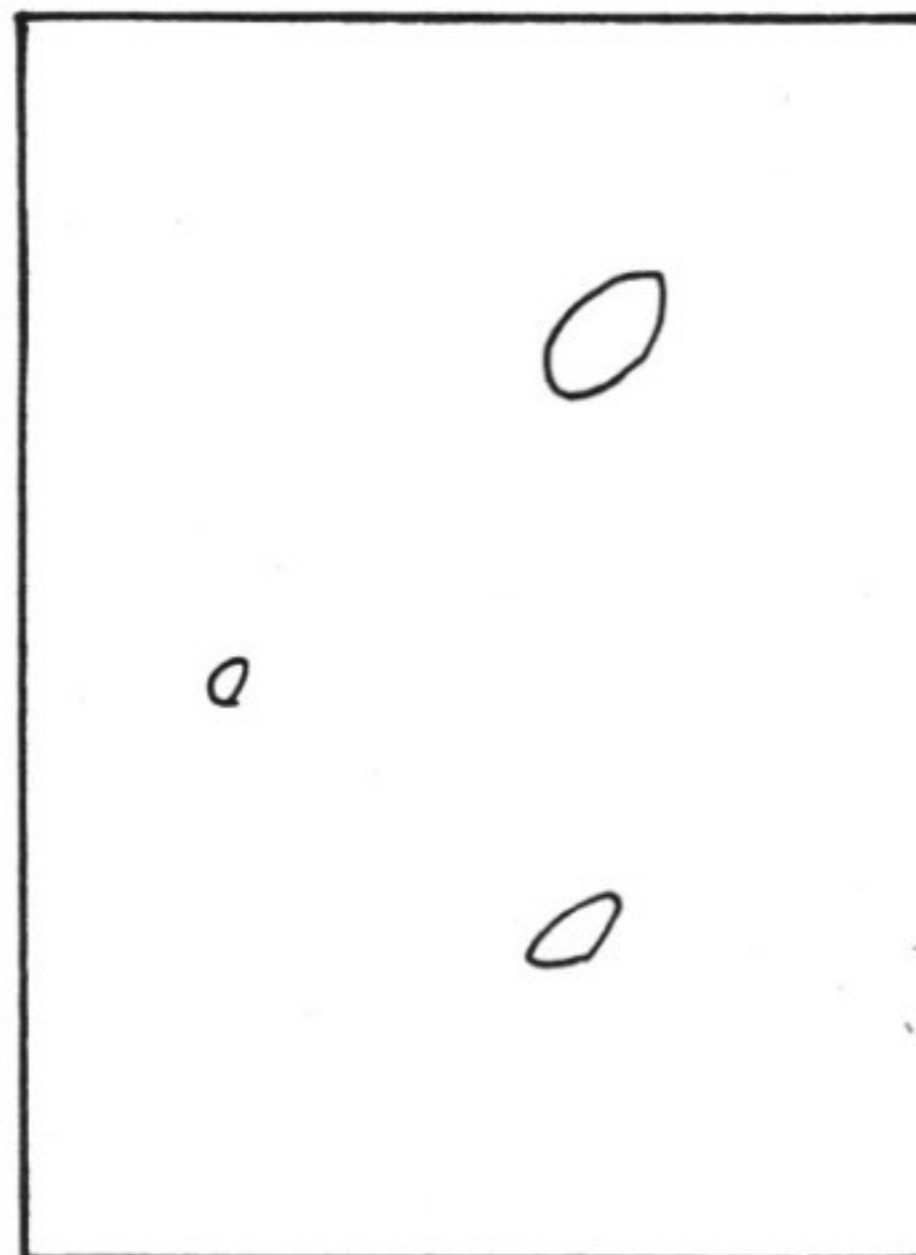
KORTO!

MOŽE LI
SE ZNATI ŠTA
SE DEŠ...

PROKLETI
MORNAR!

KAD BUDEM OBAVIO SVOJU MISIJU U DOSONU, TREBA PONOVO DA SE SRETNEM S TVOJOM SESTROM I TVOJIM ZETOM KOMEROM U LUCI SITKI...

HOĆEŠ LI DA PODEŠ SA MNOM, PAMEOLIČE?

ZAŠTO DA NE! OVDE MI NEMA DRUGE BUDUĆNOSTI DO DA SE KRIJEM I OD JEDNIH I OD DRUGIH...

TO JE ŽIVOT ŠTETOČINE.

KAD SMO KOD ŠTETOČINA, DOŠAO JE TRENUTAK DA NAM NAŠ DOBRI PRIJATELJ KLARK OBJASNI ŠTA GA JE DOVELO OVAKO DALEKO OD NEMAČKE.

NEMAČKE?!

TAKO JE, BOJLE. PREDSTAVLJAM TI HER OTA FON BUŠA, DOKTORA HEMIJE I GEOLOGIJE SA UNIVERZITETA U FRATBURGU.

OSTALE SU
NAM NAMIRNICE ZA
JEDVA ČETIRI DANA. OVA
ZEMLJA JE SUROVA I
NEMILOSRDNA...

...A ISTOVRE-
MENO ZADIVLJUJUĆE
LEPA, PUNA MOGUĆ-
NOSTI.

I PRIRODNIH BOGATSTAVA.
TI NA MELVILOVOM OSTRVU
NISI TRAZIO OSTATKE
FRENKLINOVE NESTALE
EKSPEDICIJE, VEĆ
NAFTU. ZAR NE,
BOJLE?

I JEDNO I DRUGO. SADA
ZNAMO DA SU FRENKLINO-
VA I KASNIJE SPASILAČKE
EKSPEDICIJE NAIŠLE NA
OTKRICE NEPROCE-
NJIVE VREDNOSTI:
BITUMEN.

KAD SAM VIDEO VAŠ LOGOR,
IMAO SAM UTISAK DA SU PO-
SREDI ISPITIVANJA NA-
LAZIŠTA NAFTI.

ZAPRAVO NIJE
NAFTA, VEĆ SLIČNA
MATERIJA KOJA SE NALAZI
NA OTVORENOM, POMEŠANA
S PESKOM. U POREĐENJU S NAFTOM,
IMA PREDNOST ŠTO NIJE POTREBNO
BUŠENJE DA BI SE DO NJE DOŠLO...

JEDINA POTEŠKO-
ČA KOD EKSPLOATACIJE
JESTE HEMIJSKI PROCES
ODVATANJA PESKA
I GORIVA.

OTUD
KLARKOVO
PRISUSTVO...

DA. JA SAM IMAO PODATKE
O TOME GDE SU ODREĐENA NA-
LAZIŠTA KOJA SU SE NA KRAJU
POKAZALA KAO SLABO IZDAŠNA.
KLARK JE ISTRAŽIVAO TEHNIKU
EKSPLOATACIJE I PROCES
RAFINISANJA.

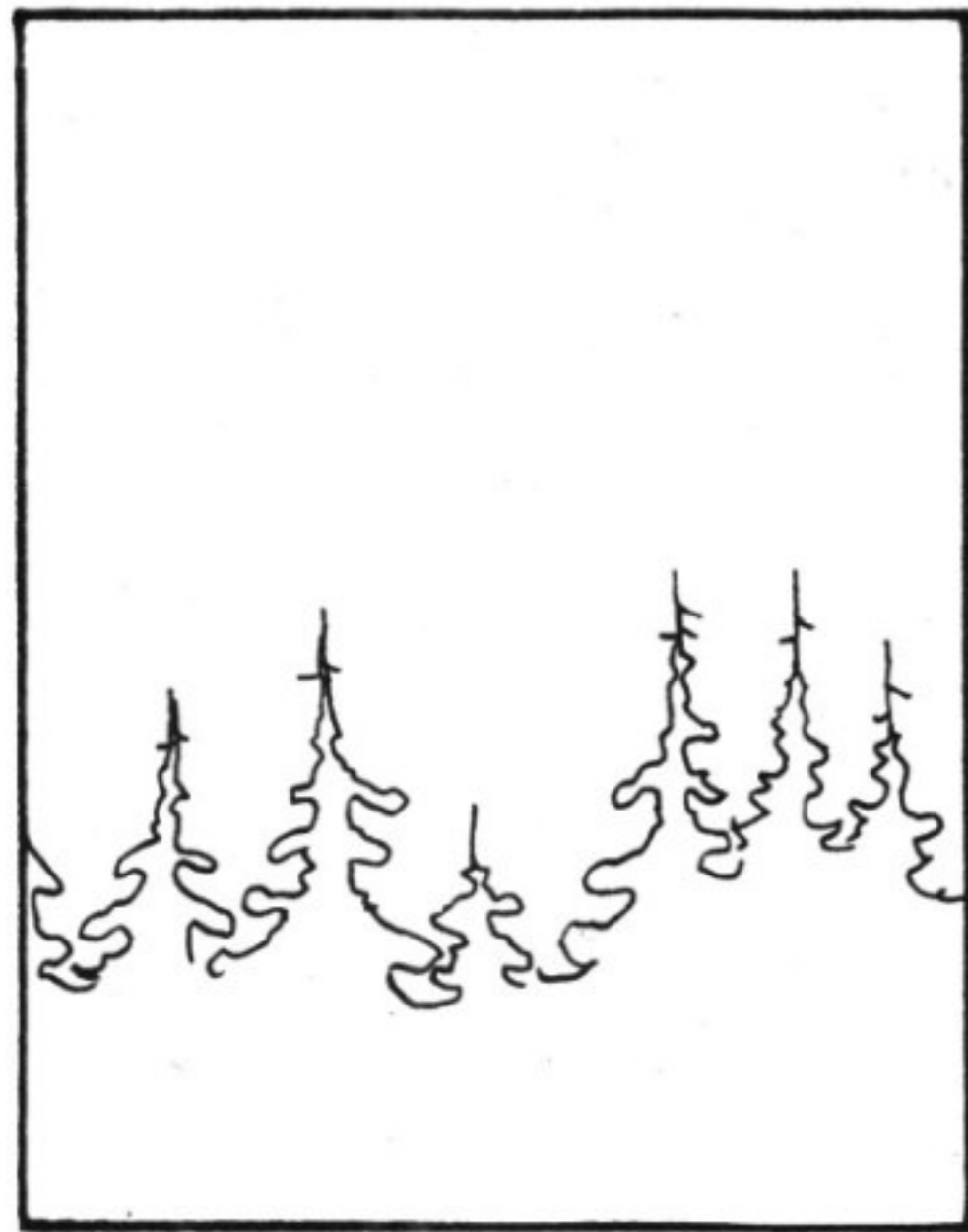

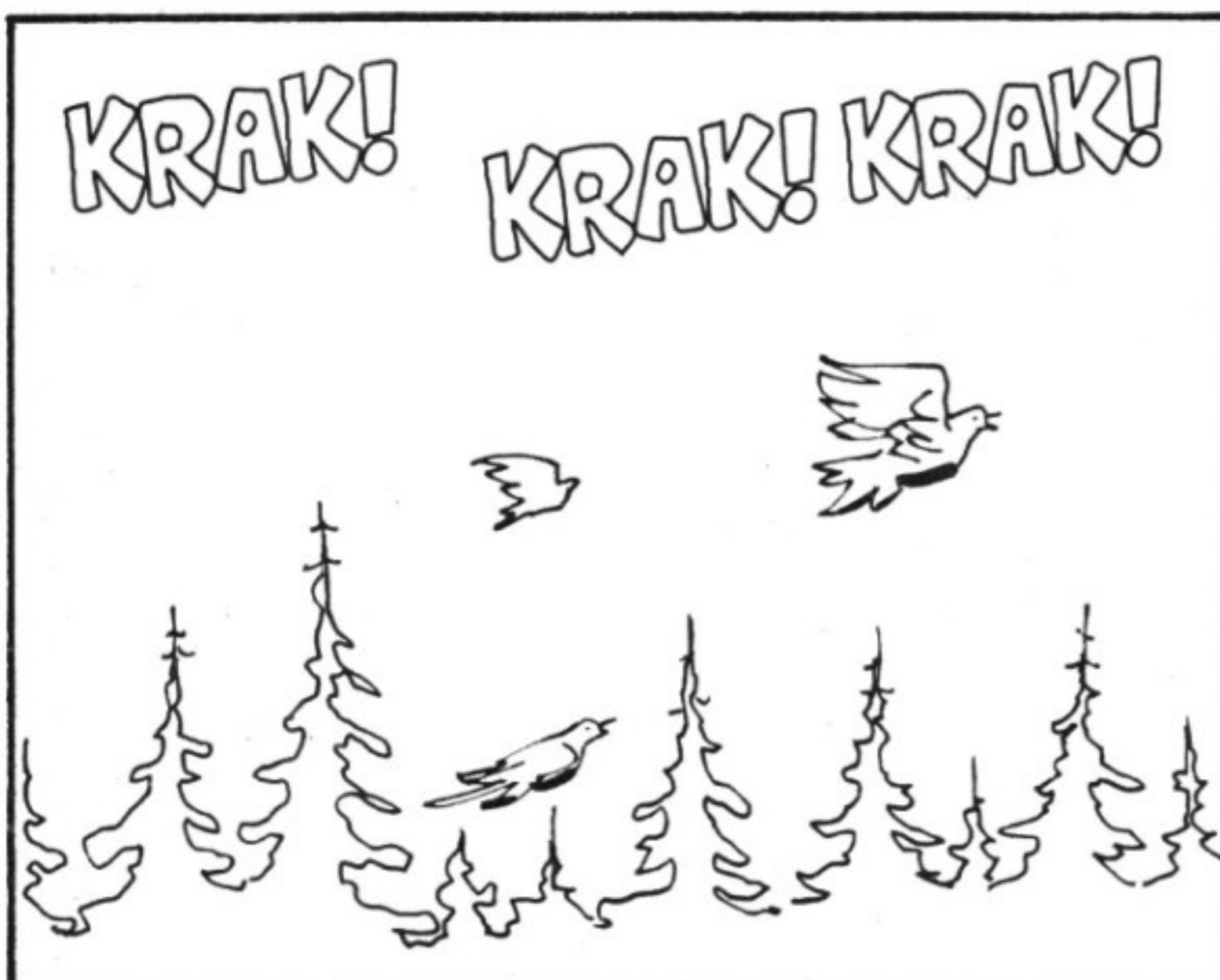
ALI SADA VIDIM DA JE ON TRAZIO
STRATEŠKU INFORMACIJU O NALA-
ZIŠTIMA KAKO BI JE DOJAVIO
NEPRITATELJU...

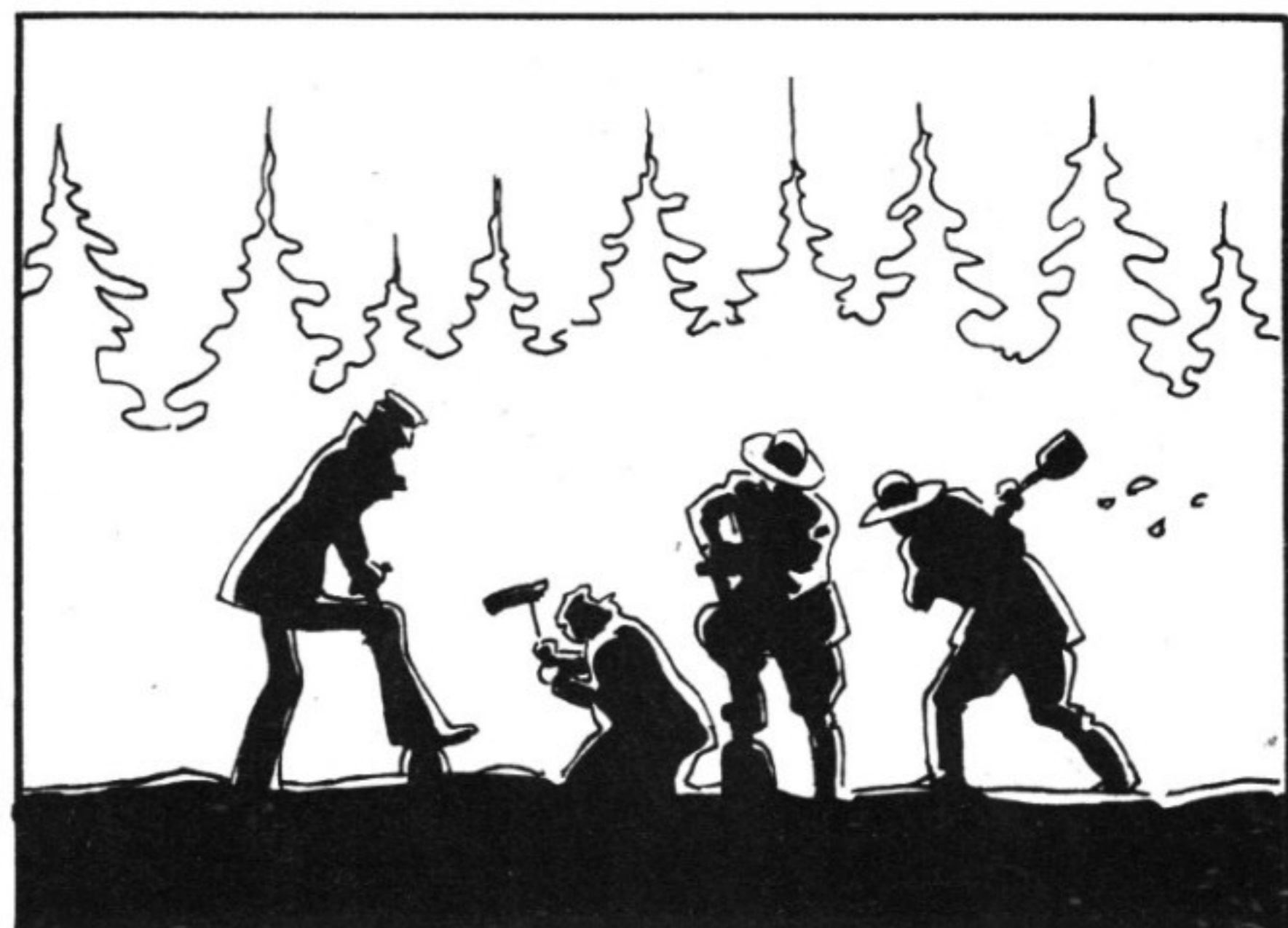

KRV!

ALI JA SAM PRESTAR ZA BOJNO POLJE.

ZATO SU MI POVERENE DRUGE MISIJE... NAIZGLED MANJE SMELE.

KAO ŠTO JE POTRAGA ZA BITUMENOM.

TO BI BIO STAJAN NAČIN DA SE ZARADI I DA SE NAŠI NOVI RATNI BRODOVI S DIZEL-MOTORIMA SNABDEJU GORIVOM, ZAR NE?

JA I DALJE VIŠE VOLIM JEDRENTAKE KOJIMA JE ZA PLOVIDBU POTREBAN SAMO VETAR. VAZDUH JE MNOGO ČISTIJI OD GORIVA I, POVRH SVEGA, NE PRIPADA NIKOME.

ZASAD, KORTO, ZASAD...

DOBAR DAN, GOSPODINE BOJLE. KAO ŠTO VIDITE, USPEO SAM DA UBEDIM JOŠ ČETVORICU.

MOŽE LI SE ZNATI GDE SI USPEO DA PRONADEŠ OVE VAŠLJIVCE, PAVELE? ISKRENO, NE MOGU DA IH ZAMISLIM KAKO USRED BITKE RUKUJU MOJIM DRAGOCENIM MITRALJEZIMA.

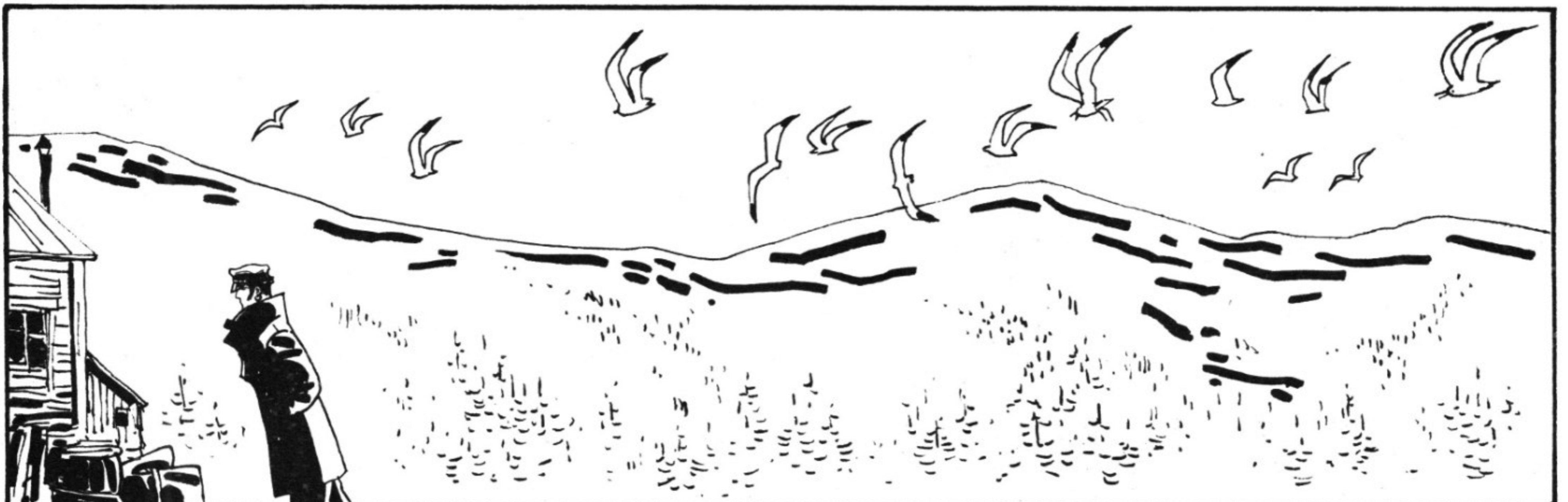

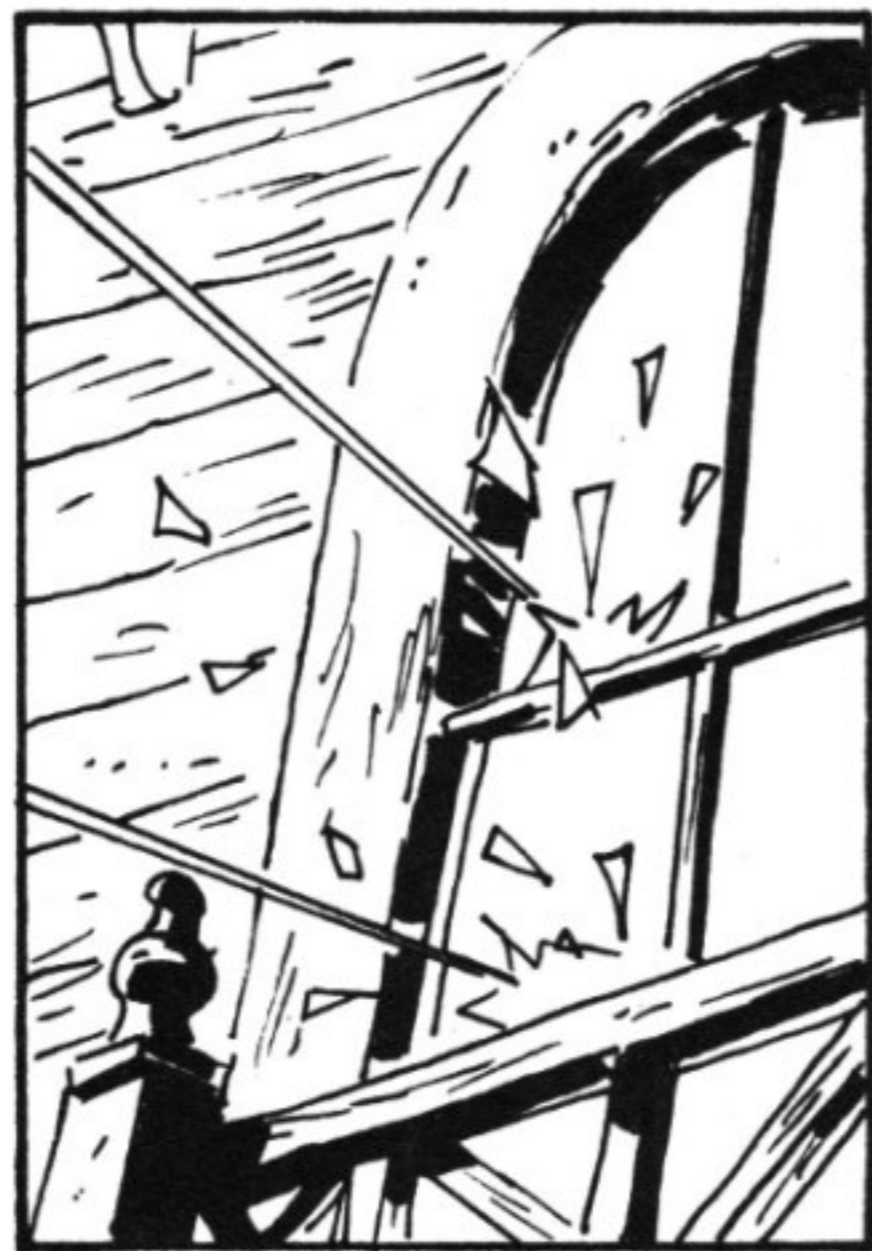
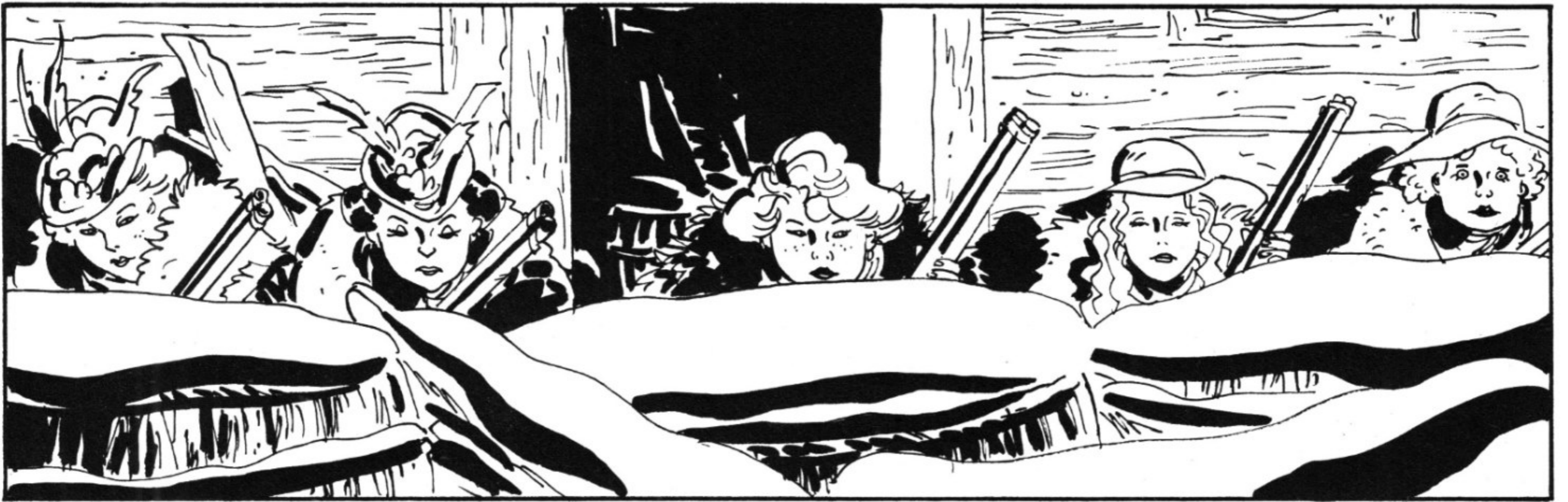
UZ DUŽNO POŠTOVANJE, GOSPODINE BOJLE, MOJI PRIJATELJI SU NAVIKLI DA KORISTE ORUŽJE U ZAMENU ZA DOBRU PLATU.

GLOR SAIGON

M... LAUNDRY

DAWSON CITY GENER

STALE SU. U ŽIVOTU NISAM VIDEO NIKOGA KO TAKO LOŠE PUCA. IZGLEDA MI NEVEROVATNO ČAK I DA SU U STANJU DA NAPUNE PUŠKU...

NEMOJTE IH POTCENJIVATI. ONE IMAJU TOLIKO MALO DA IZGUBE DA ĆE OSVOJITI SALUN I GOLIM RUKAMA AKO BUDE TREBALO.

SVE OVO JE TVOJA KRIVICA, VAKA! NISAM SMELA DA PRIHVATIM KAD MI TE JE JAPANSKI SINDIKAT POVERIO NA ČUVANJE!

DA SAM TE ODMAH LIKVIDIRALA, NIŠTA OD OVOGA SE NE BI DOGODILO. TREBALO JE DA POSLUŠAM SVOJ NAGON!

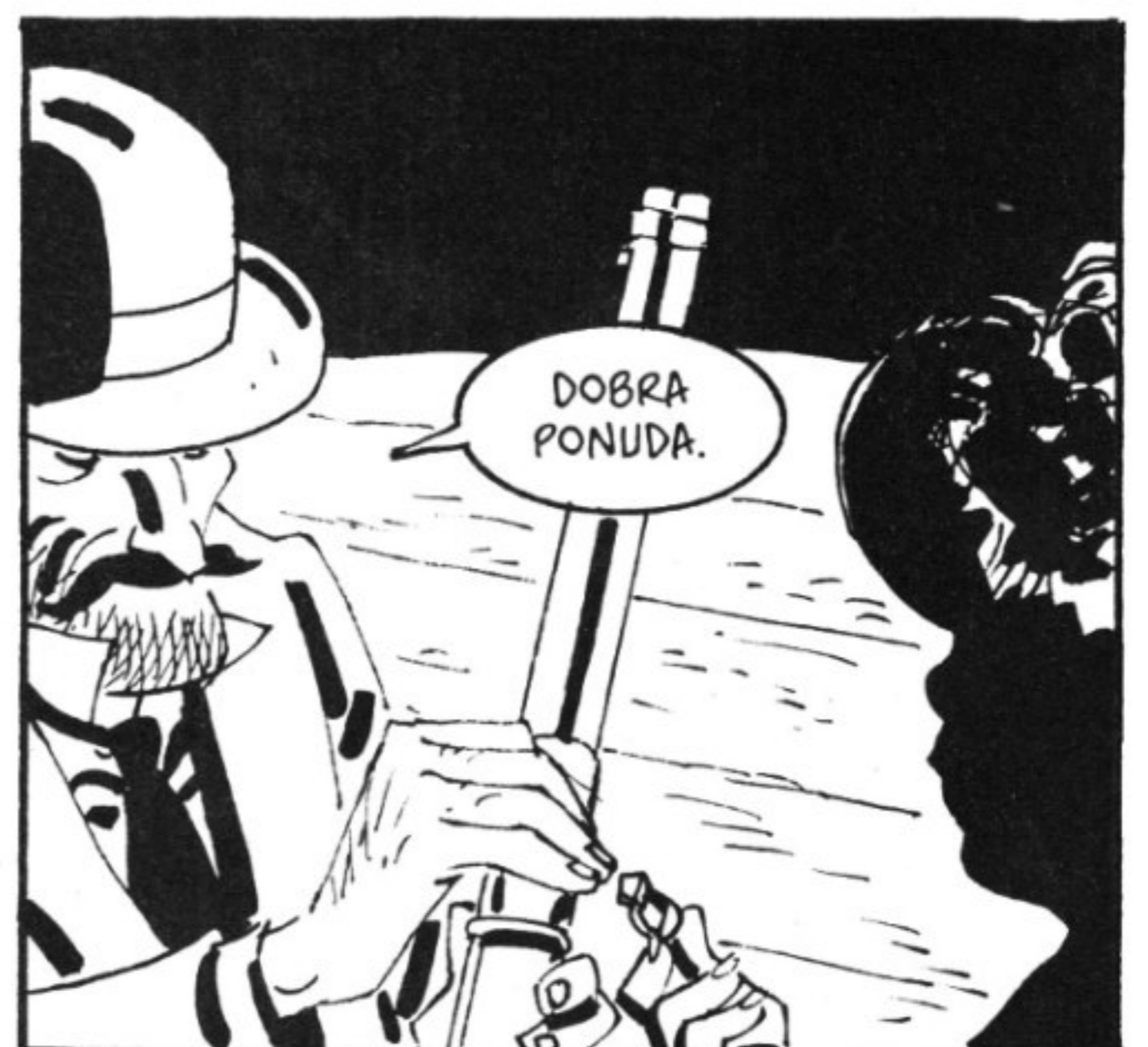
VEĆ JE KASNO ZA TO, DOMINIK. ALI BAR MOŽEŠ DA IZBEGNEŠ JOŠ NASILJA. PUSTI ME DA RAZGOVARAM S DEVOTKAMA. SIGURNA SAM DA MOŽEMO DA POSTIGNEMO DOGOVOR.

DOBRA IDEJA. NEMA NIČEG ŠTO SE NE MOŽE REŠITI PREGOVORIMA.

SLUŠAJ, LUTERE, DAĆU TI PRSTEN ZA SVAKU OD TIH KUČKI KOJU MI SKINEŠ S VRATA.

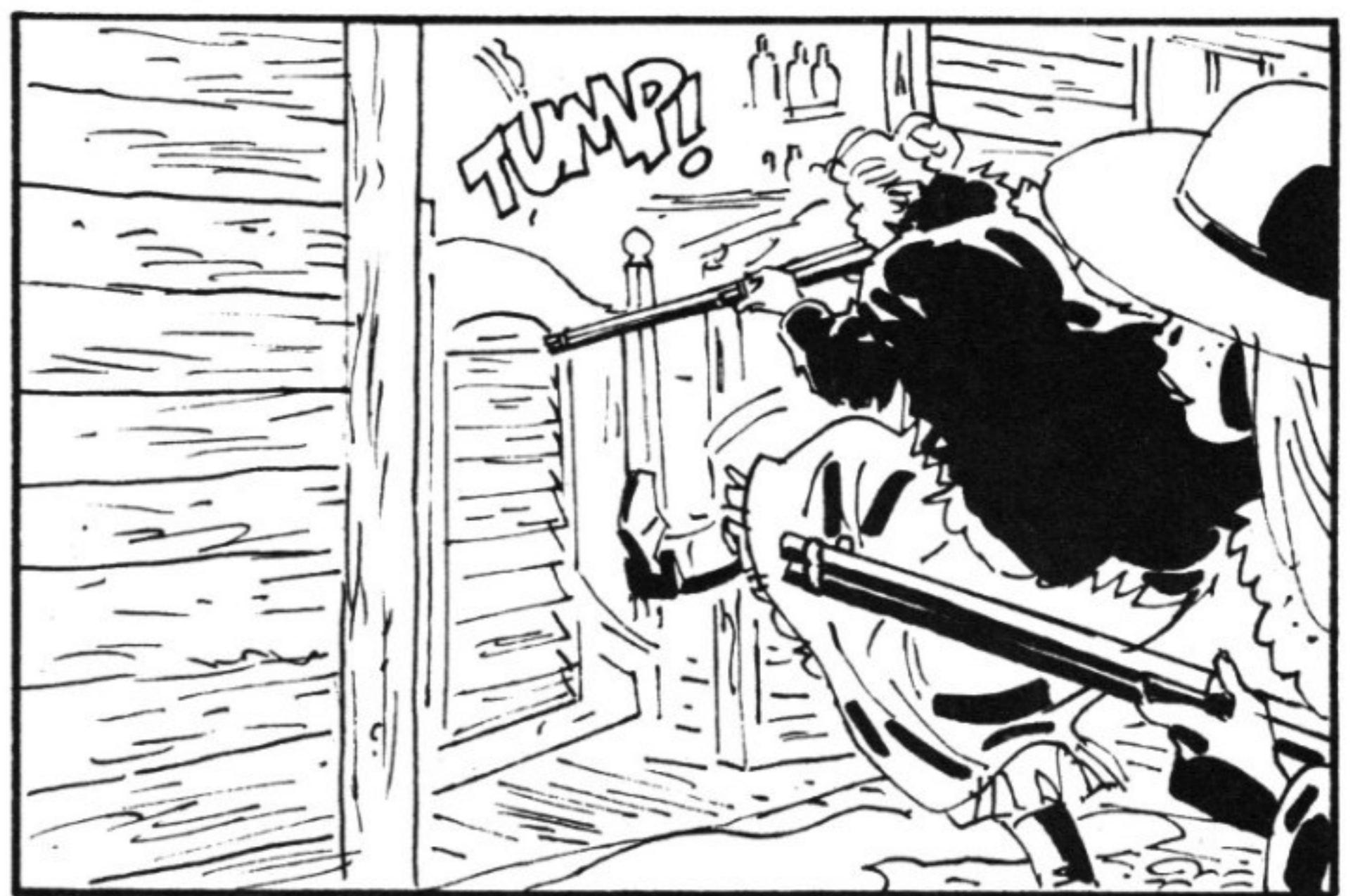
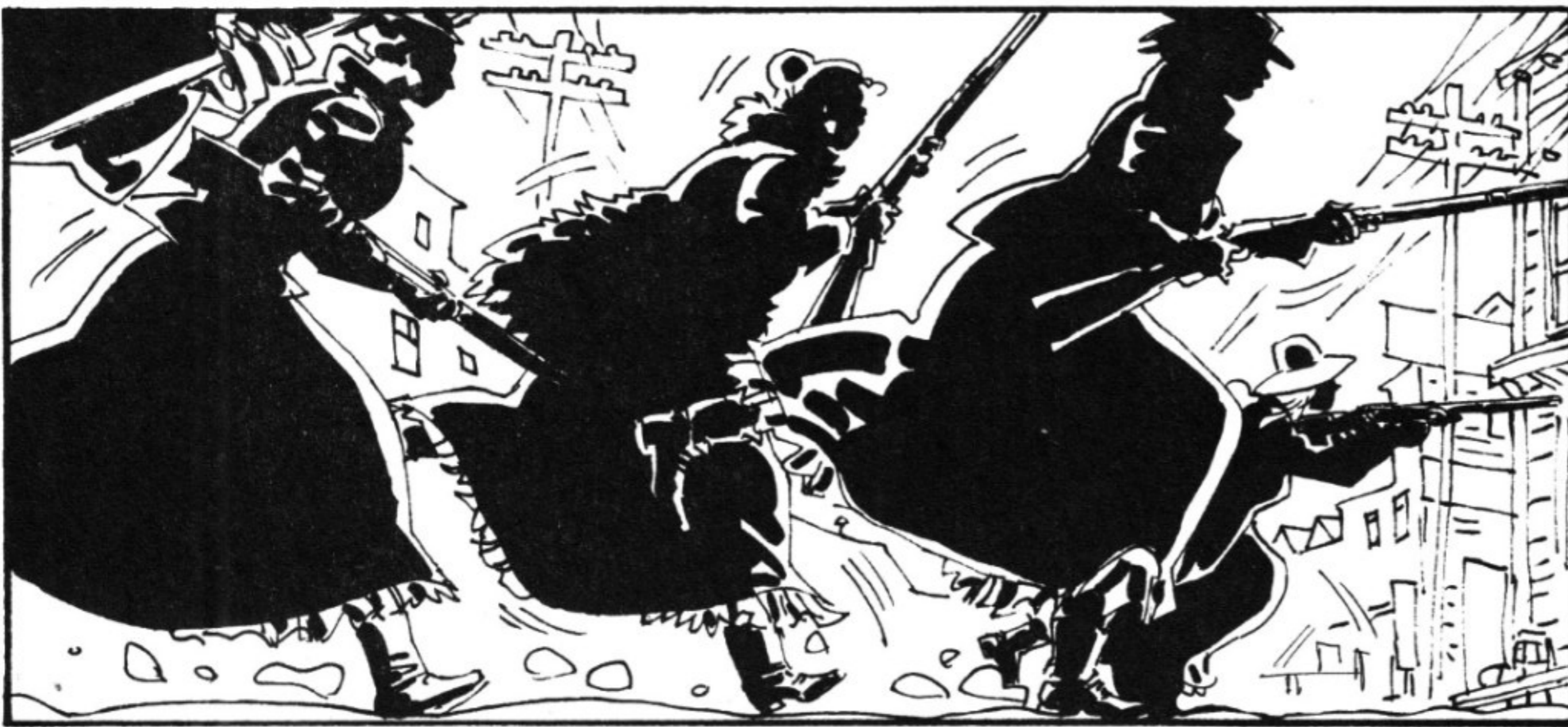

DOBRA PONUDA.

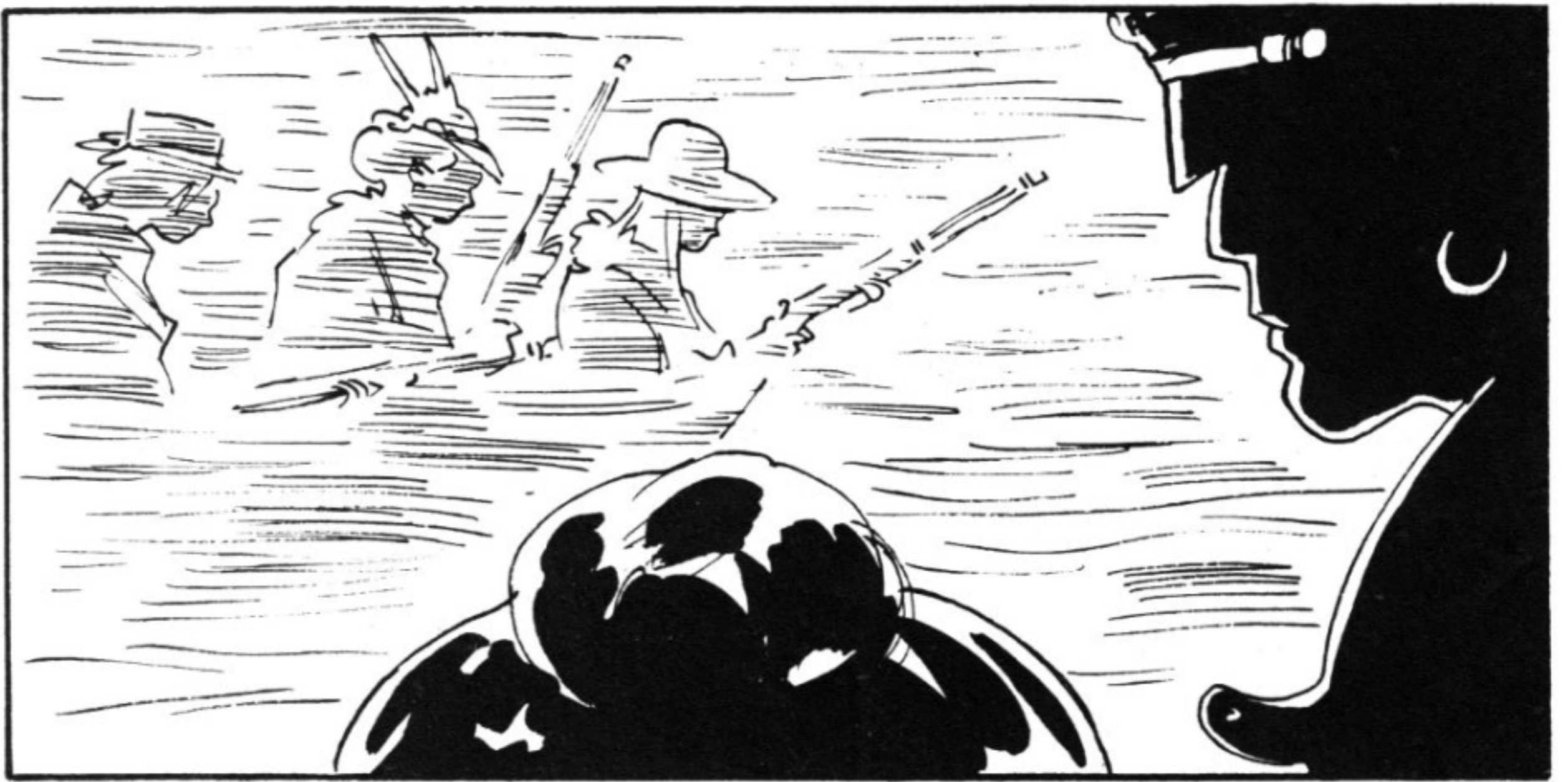

KLAK!
KLAK!

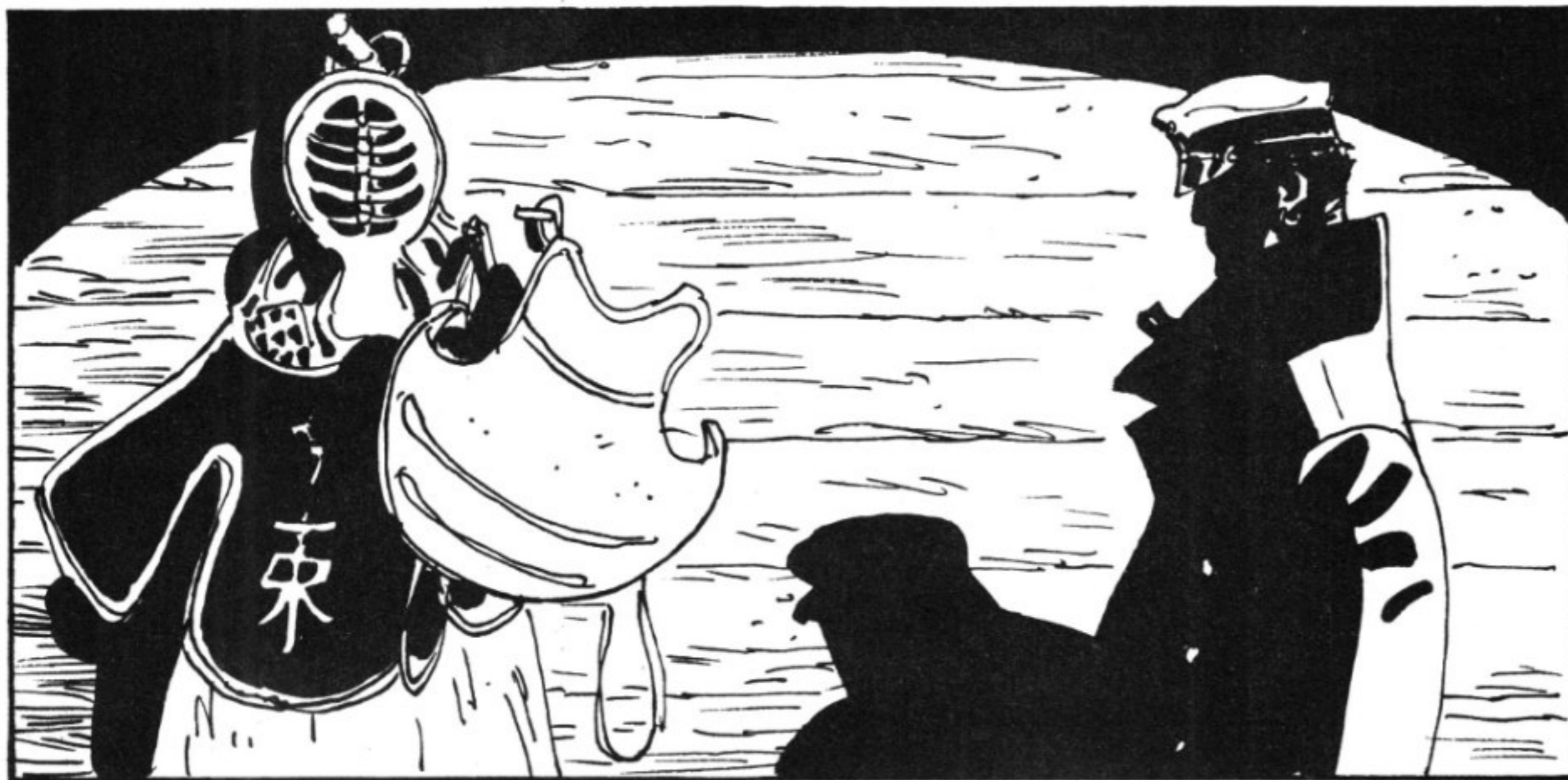

A SADA ZABAVNI DEO:
ZAGONETKE!

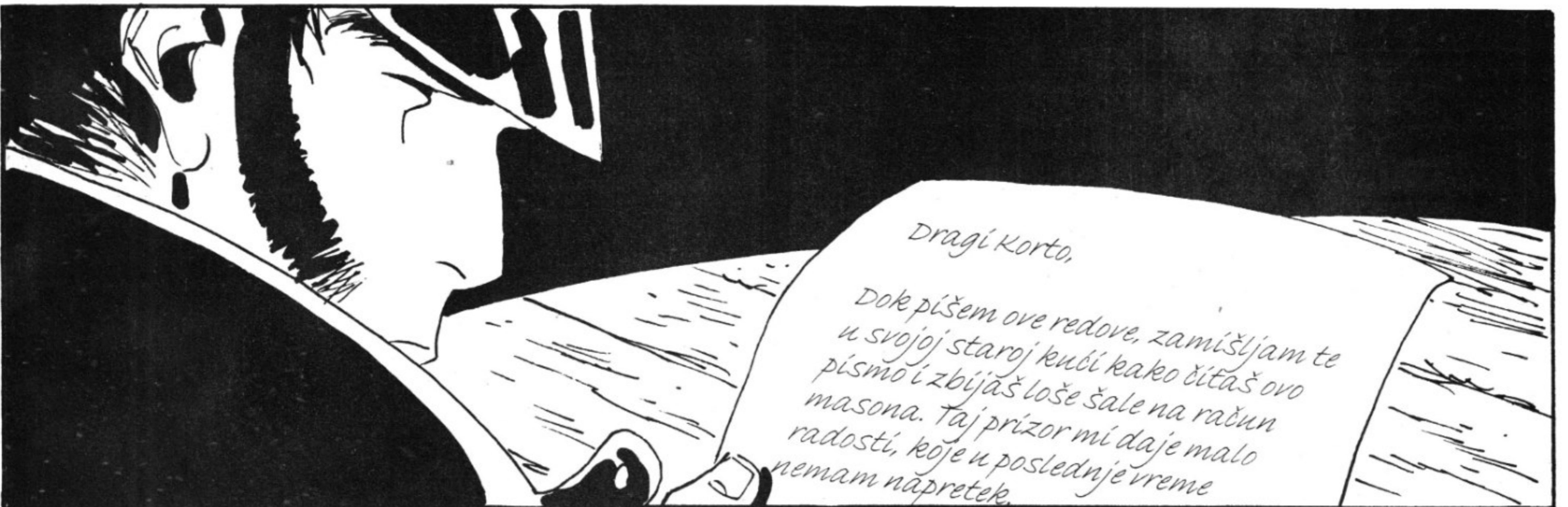
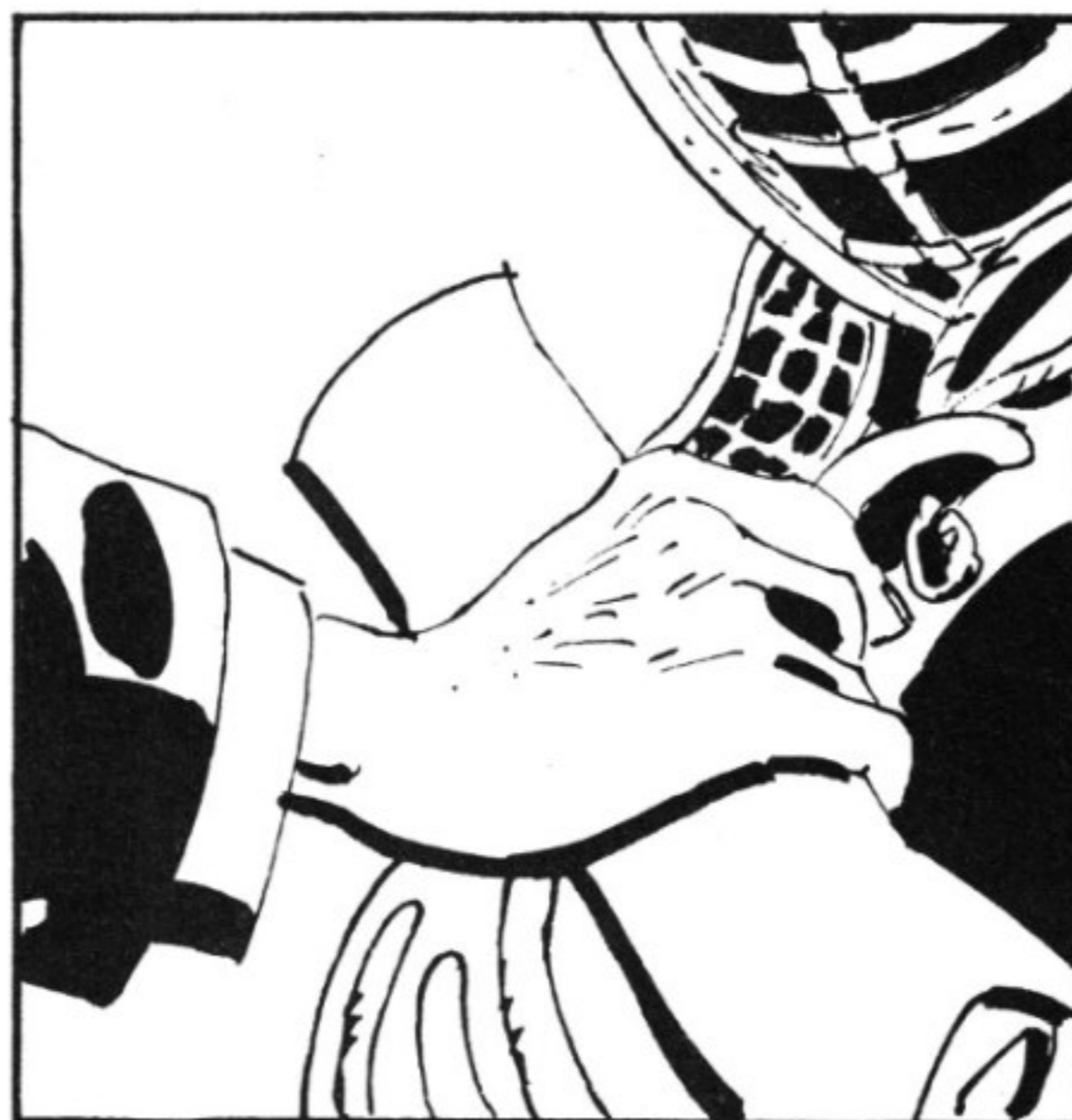
„ZNAM DA SAM TI OBEĆAO
GLEDANJE BOKS-MEČA
KAO U DOBRA STARA
VREMENA...”

DŽEK, DŽEK... KAD BI
TVOJA MASONSKA BRAĆA
ZNALA KOLIKO SI NESPRE-
TAN U TRAZENTU SKROVITOG
MESTA, DAVNO BI TE IZ-
BACILI IZ LOŽE!

OVAKO TI VODIŠ RA-
ČUNA O MOTIM POKLONI-
MA IZ „DOBRIH STARIH
VREMENA”?

Dragi Korto,

Dok pišem ove redove, zamišljam te
u svojoj staroj kući kako čitaš ovo
pismo i zbijaš loše šale na račun
masona. Taj prizor mi daje malo
radosti, koje u poslednje vreme
nemam napretek.

„TI NIKAD NIŠTA NISI TRAŽIO OD MENE, A JA TI DUGUJEM MNOGO. ZATO ĆU TI MNOGO I POKLONITI.“

„TOKOM POTRAGE ZA ZLATOM NA JEDNOM PUTOVANJU U SRCE JUKONA NEOČEKIVANO SAM OTKRIO JEDNO NALAZIŠTE. NE DRAGOCENOG METALA, VEĆ MATERIJU SLIČNE NAFTI KOJA SE ZOVE BITUMEN.“

„MAPA KOJA SE NALAZI PRILOŽENA UZ OVO PISMO MANJE-VIŠE PRECIZNO POKAZUJE GEOGRAFSKI POLOŽAJ ONOGA ŠTO ŽITELJI TE REGIJE VEĆ VEKOVIMA POZNAJU KAO 'BITUMENSKI PESAK'.“

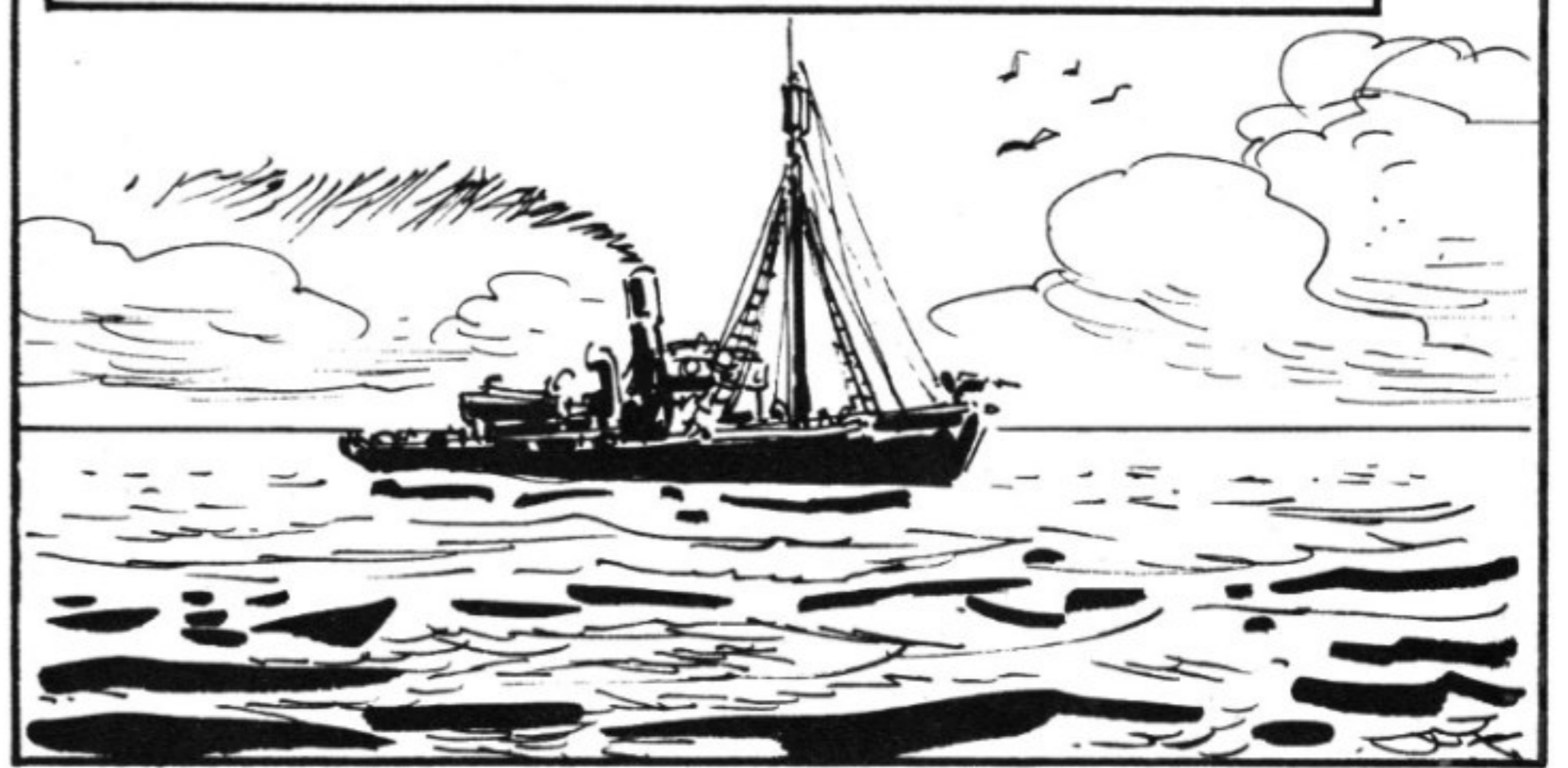
„VLASNIŠTVO TE ZEMLJE JE NA TVOJE IME. UZ MALO SREĆE, MOGLA BI TI DONETI BLAGOSTANJE DO KRAJA ŽIVOTA.“

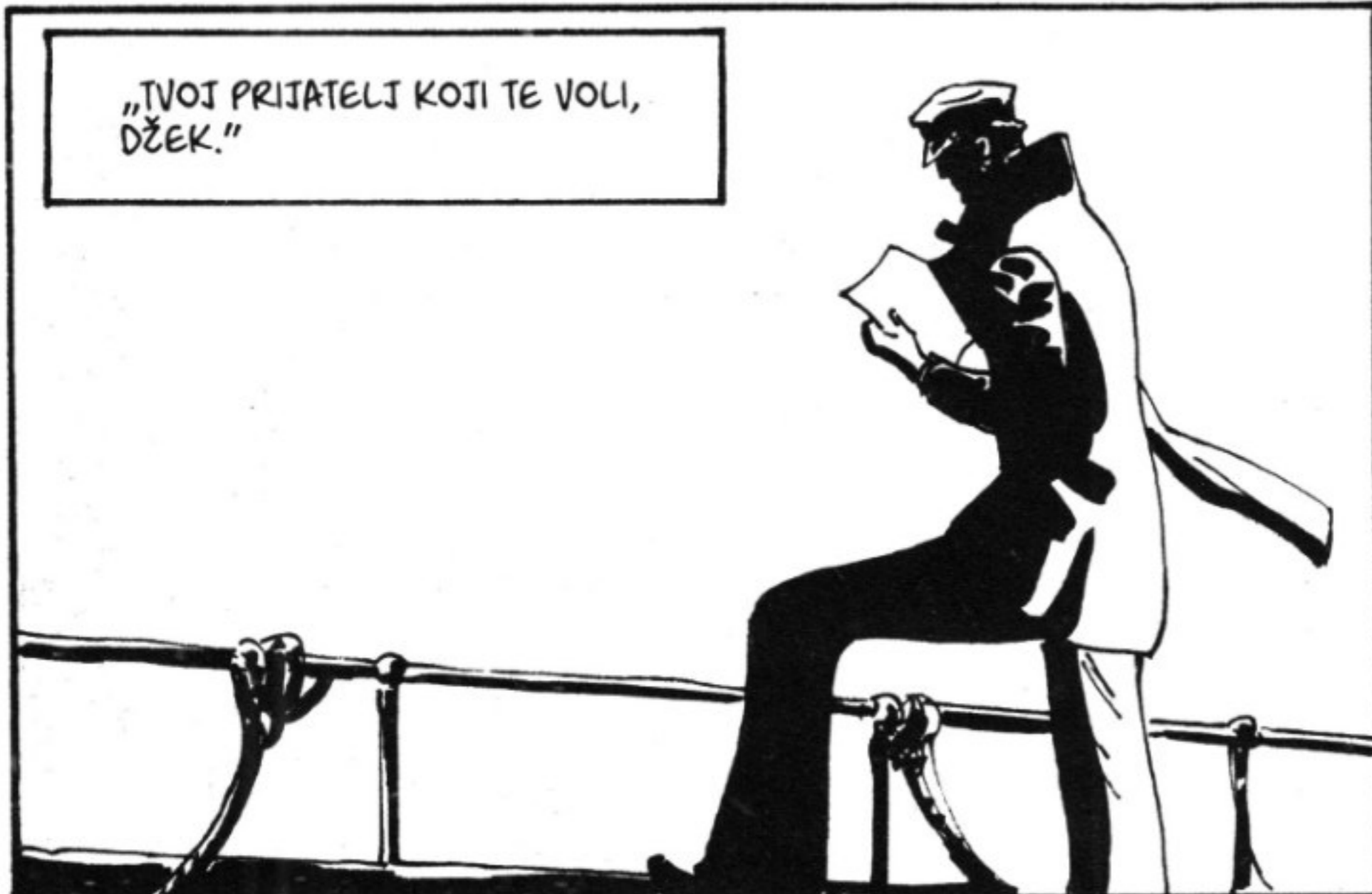
„TO JE BOGATSTVO KOJE BI SE MOGLO PRETVORITI U PROKLETSTVO PO TE KRAJEVE I TAMOŠNJE STANOVNIKE, KAKO TO UVEK BIVA KAD BELI ČOVEK KROČI NA NETAKNUTO TLE.“

„PREPUŠTAM TI TU TEŠKU ODLUKU, ZNAJUĆI DA JE MOJE VREME PROŠLO I DA MA ŠTA TI URADIO, BIĆE DOBRO URAĐENO.“

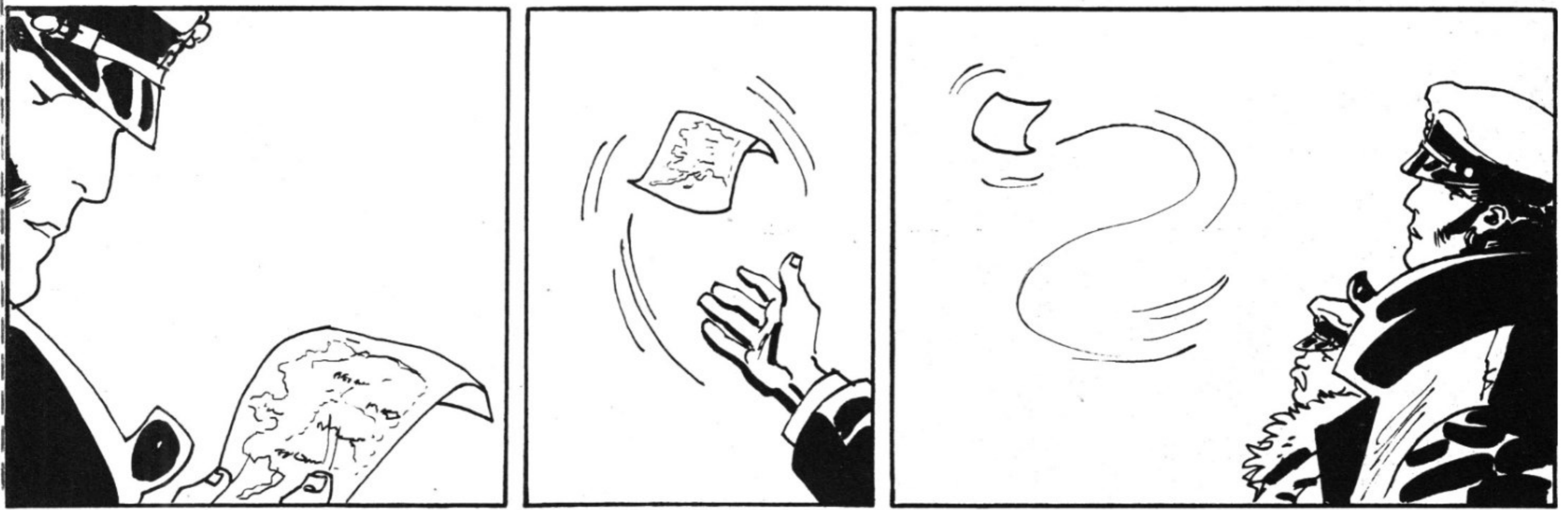

„TVOJ PRITATELJ KOJI TE VOLI, DŽEK.“

NOVO
PUTOVANJE?

DA. ALI OVOG PUTA BEZ MAPA, OPREME I KOMPROMISA.

JA NISAM TE SREĆE. VOJSKA ME JE REGRUTOVALA ZA PRATNJU TRGOVAČKIH BRODOVA KOJE NEMAČKE MORNARICE NAPADAJU U ATLANTIKU.

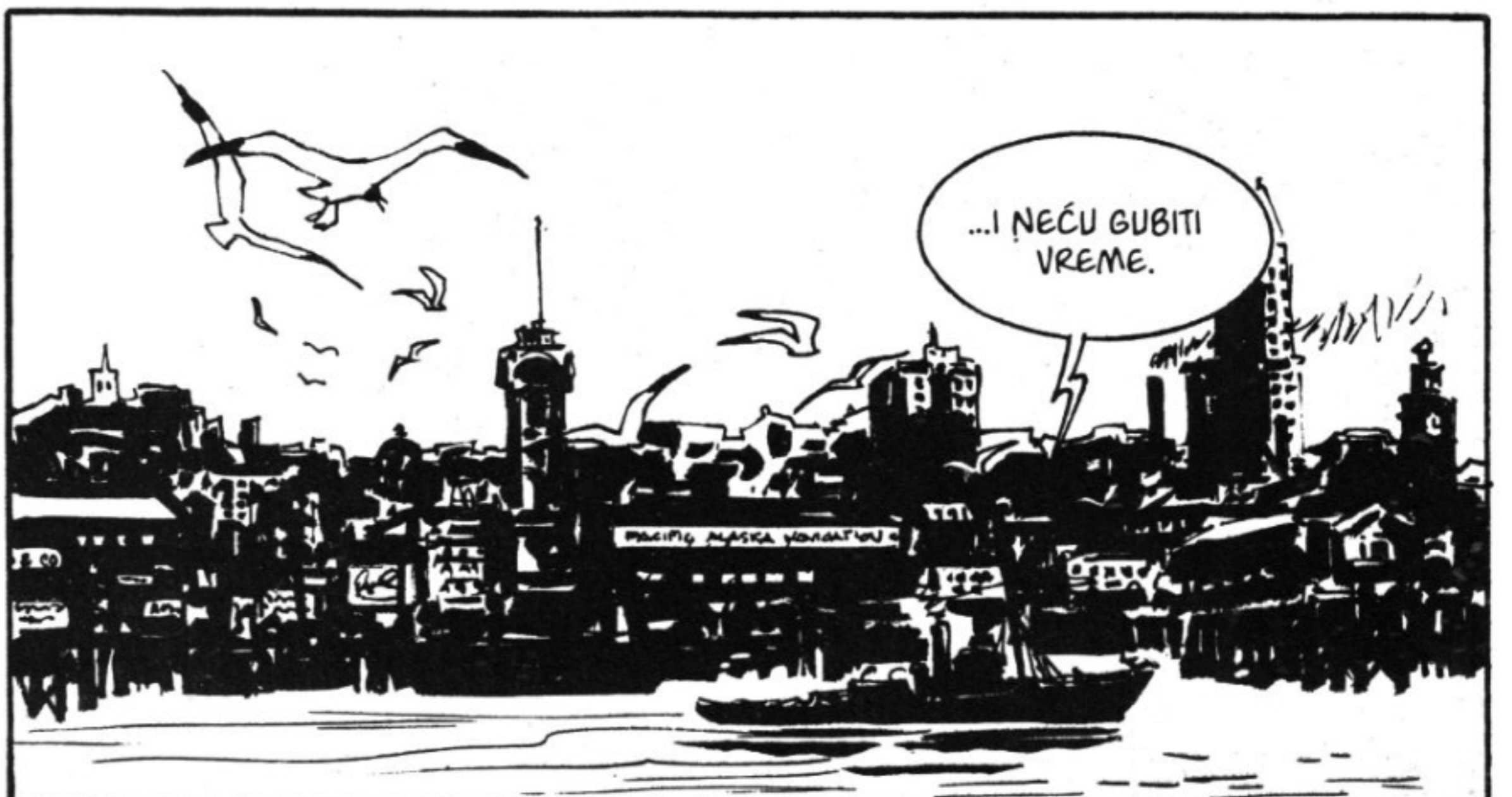
MOJ DOPRINOS RATU BIĆE NEŠTO ZABAVNIJI. POZVAN SAM NA DOBROTVORNI BAL U SIJETLU. CILJ JE PRIKUPLJANJE SREDSTAVA ZA VOJSKU SILA ANTANTE.

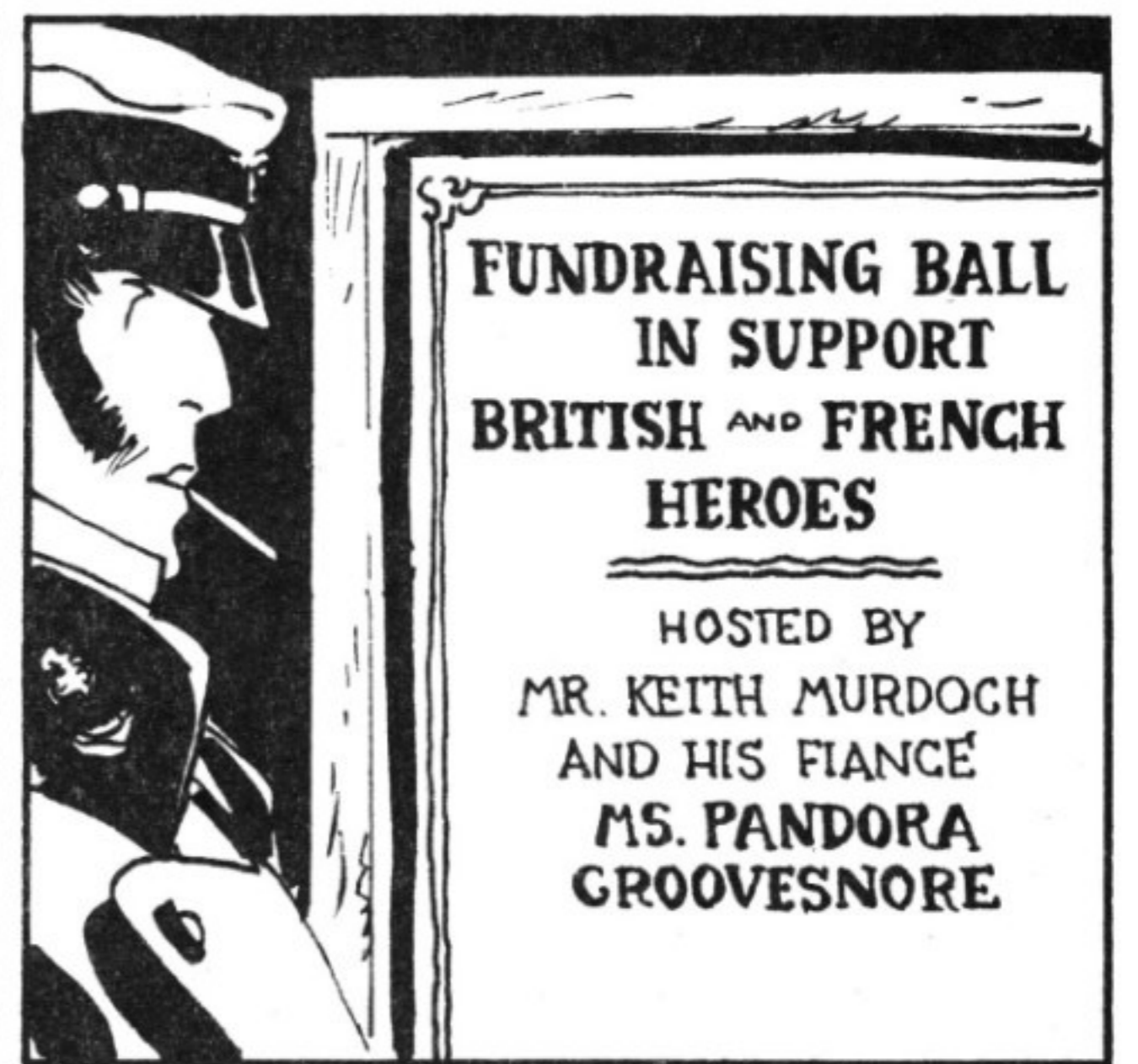
PRISUSTVOVANJE DOSADNOM BALU VISOKOG DRUŠTVA UMESTO POSETE MADAM NELI U HOTELU „KAMP“? SMATRAM TO GUBLJENJEM VREMENA...

O TOME I JESTE REČ, KOMERE. POSLUŠAĆU SAVET JEDNOG STAROG PRIJATELJA...

...I NEĆU GUBITI VREME.

INTERLUDIJUM BALADE I JARCA

Osmišljavanje serijala stripova o Kortu Maltezeu može se s pravom smatrati jednim od najznačajnijih trenutaka u istoriji devete umetnosti. Međutim, taj trenutak nadahnuća Huga Prata ne treba posmatrati isključivo u kontekstu *Balade o slanom moru*, prvog grafičkog romana s Maltežaninom kao jednim od aktera. (A zašto *Baladu* treba da označavamo terminom „grafički roman“ možete pročitati u prethodnom broju *Stripoteke*.) Kada je Prat 1967. godine nacrtao Korta Maltezea privezanog za improvizovani splav prepušten Pacifiku, nije ga smatrao dugoročnim projektom. Čak ga nije posmatrao kao glavnog junaka *Balade*. Za njega su to bili brodolomnici Kain i Pandora Hrovesnor.

Serijalizovana *Balada o slanom moru* u magazinu *Narednik Kirk* okončana je 1969. godine. Časopis je ubrzo ugašen, a Prat je ostao bez posla. U međuvremenu se posvađao i sa uredništvom časopisa *Korijere dei pikoli*, u kom je objavljivao ostale radove, kako tvrdi – zbog ljubomore kolega. Uglavnom, Prat je izgubio oba angažmana. Na festivalu u Luki upoznao je Žorža Rijeja, urednika pariskog magazina *Pif*, bliskog Komunističkoj partiji, i brzo su našli zajednički jezik. Prat nije voleo da pušta korenje, a promena klime svakako mu je odgovarala. Francuska je bila novo tržište i nije imao mnogo da izgubi. Kasnije je u više navrata pripovedao antologijsku priču o putovanju vozom od Đenove do Pariza, kada mu je sinula ideja da Korta iz *Balade* pretoči u serijal stripova za *Pif*. Tako je i bilo, a to putovanje postalo je poprište stvaranja jednog od najčuvenijih likova iz sveta stripa.

Prat je saradivao s *Pifom* oko tri godine (1970–1973), bez ikakvog pismenog ugovora, socijalnog i zdravstvenog osiguranja. To je period kratke narativne forme u lutanjima Korta Maltezea – 21 priča od po dvadesetak tabli. Danas su te priče sakupljene u četiri albuma (*U znaku Jarca*, *Uvek malo dalje*, *Kelti i Etiopljani*) i po mišljenju mnogih predstavljaju period najkvalitetnijeg Prata, a samim tim i Korta. Drugi se neće složiti, pa će posegnuti za

Baladom ili nekim albumom iz post-*Pif* faze. Ali ostaje činjenica da su ove kratke priče među stručnjacima i poklonicima Prатовog rada stvorile osnovu mita o Kortu kao kruni devete umetnosti. Prat od 1973. godine saraduje sa izdavačkom kućom *Kasterman* i polako postaje poznato ime u svetskim razmerama.

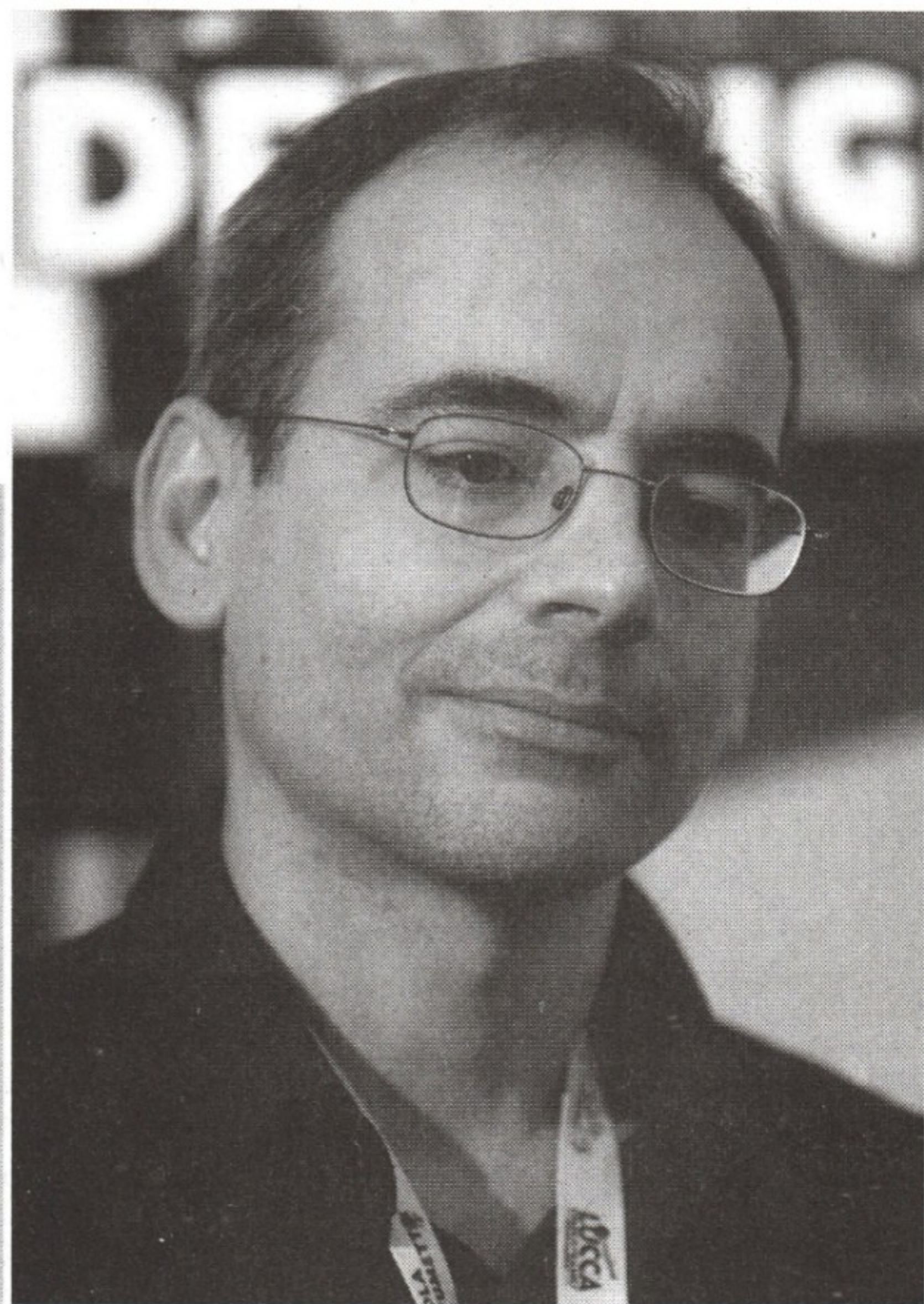
Ako pripadate grupaciji koja čita tekstualne dodatke nakon stripa, upravo ste videli kraj Kortove avanture nacrtane i napisane 20 godina posle smrti Huga Prata. Reč je o interludijumu između *Balade o slanom moru* i albuma *U znaku Jarca*, prvom u nizu s kratkim pričama iz *Pifa*. Huan Dijaz Kanales i Ruben Peljehero iskoristili su vremenski hijatus između ove dve priče i u njega smestili svoju interpretaciju *Korta Maltezea*. Ali nije reč o još jednoj u nizu finansijskih eksploatacija nekog poznatog serijala. Narativno je u toku između prve dve priče o Maltežaninu, ali figurativno posmatrano pandan je ranije pomenutom putovanju vozom i ideji o stvaranju novog Korta.

Patricija Canoti, argentinska koloristkinja koja je od svoje 17. godine saradivala s Hugom Pratom, od 1995. godine osoba je koja upravlja njegovom zaostavštinom. Njena reč je presudna u vezi s likovima nastalim iz Prатовog pera. Godinama je odbijala stotine scenarija, predloga i skica autora željnih slave i ubeđenih da su dostojni da nastave Prатов magnum opus. Uslovi koje je postavila bili su rigorozni. Na prvom mestu Prатов crtački i narativni stil moraju se dostojno poštovati, pa čak i imitirati. Nije

Huan Dijaz Kanales

Madridski umetnik i scenarista rođen 1972. godine ostvario je zavidnu karijeru u oblasti animacije. Iako sam ističe kako su mu stripovi primarno interesovanje iz mladosti, s trojicom kolega osnovao je kompaniju *Tridente animation*. Pisao je zaplete i režirao animirane serije za američko i evropsko tržište, s povremenim pokušajima da stupi i na scenu stripa.

S Huanhom Gvarnidom 2000. godine dostiže svetsku slavu serijalom *Bleksad*, (zasad) petodelnom noar pričom sa antropomorfnim životinjama kao akterima. Serijal je dobio više od deset nagrada, a od toga tri priznanja u Angulemu 2004. i 2006. godine. Ubrzo sledi *Pod ponoćnim suncem*, slava i breme koje sa sobom nosi nastavak opusa Prатовog kalibra.

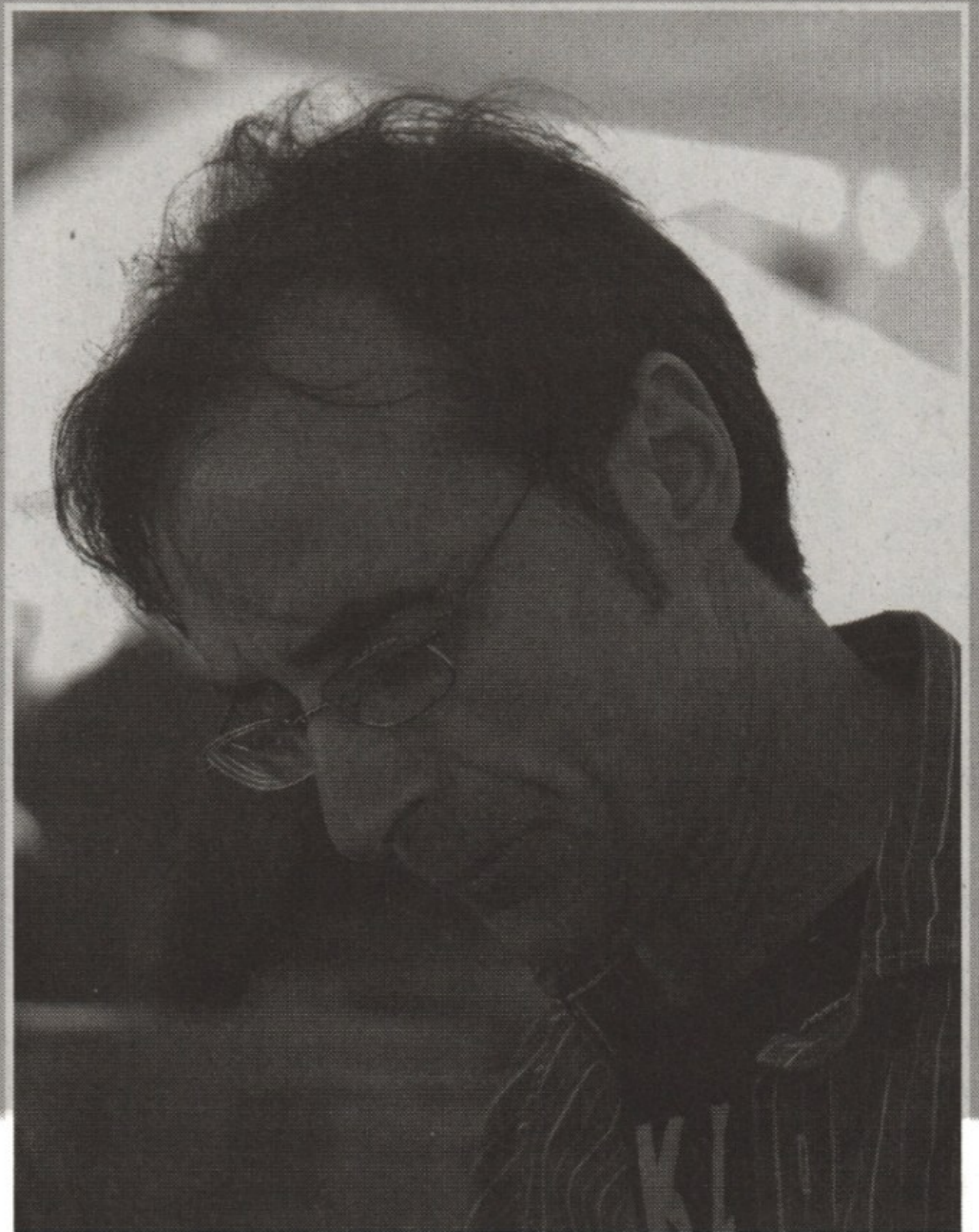

Huan Dijaz Kanales (Foto: Niccolo Caranti, izvor - Wikipedia)

Ruben Peljehero

Španski crtač iz Badalone rođen 1952. godine debitovao je u svetu stripa 1981. godine u časopisu *Kimok*. Tokom osamdesetih je najviše saradivao sa argentinskim scenaristom Horheom Zentnerom, a najveći uspeh postižu serijalom *Diter Lumpen* 1985. godine.

Antiherojski *Diter Lumpen* direktno je inspirisan avanturama Korta Maltezea. Sa sličnim narativnim ritmom, uz precizan moralni kompas glavnog junaka, uticaj Maltezea je direktan, uključujući i neizbežno lutanje meridijanima i egzotičnim lokacijama. Ipak, poštujući načela Patricije Canoti, Peljehero je modifikovao svoj crtački stil za potrebe *Korta Maltezea*. Detaljno podražava Pratovu stilizaciju. A kako je Prat tokom godina težio svedenijem crtežu, Peljehero se ipak opredeljuje za traženje uzora u centralnom periodu *Korta Maltezea*, to jest ne ide do krajnje stilizacije primetne u *Muu*. Drugi album o Kortu španskog tandema, *Ekvatorija*, predstavlja Peljehera oslobođenog „početničke” treme i stege, opuštenijeg i sigurnijeg u ispravnost stila koji je odabrao za novog *Korta Maltezea*.

Ruben Peljehero (Foto: Yves Tennevin, izvor - Wikipedia)

želela reinterpretacije koje bi odstupale od izvorne zamisli Kortovog tvorca. Narušavanje romantizma Kortovog sveta, životnih načela i karaktera glavnih aktera, kao ni bilo kakva politička zastranjivanja neprimerena izvornom delu – nisu dozvoljeni. Drugo, priča ne sme da prethodi *Baladi* niti da se nastavlja na *Mu*, Prатов poslednji album o Kortu. Doduše, već je došlo do odstupanja od ovog načela. Kanales i Peljehero su nedavno (septembra 2017) objavili svoj drugi album o Kortu, *Ekvatoriju*, čija je radnja smeštena u 1911. godinu, dakle pre *Balade o slanom moru*, i u priči se pojavljuje mladi Vinston Čerčil. Veto na nastavljanje priče posle *Mua* i dalje stoji – i po svoj prilici Canotijeva od toga neće odstupiti, jer smatra da je samo Prat mogao dati epilog Kortovom životopisu.

Koliko su Kanales i Peljehero uspešni u adaptaciji *Korta Maltezea*, na vama je da zaključite. Nikad nećemo saznati zašto se Canotijeva odlučila za baš ova dva autora od, kako tvrdi, stotina koji su joj nudili saradnju. Šturo objašnjenje svodi se na to da su Kanales i Peljehero ponudili nešto najbliže onome što bi Prat uradio, da su joj se dopali Kanalesov sinopsis, odlomak iz scenarija, kao i Peljeherove skice i probne table. Pretpostavimo da kao dugogodišnji Prатов saradnik i kolorista svih albuma *Korta Maltezea*, koji će izaći u ediciji *Darkwooda*, poznaje zanat i Hugov način razmišljanja.

Nakon doživljaja iz albuma *Pod ponoćnim suncem* avanture vode Korta ka kanonskim pričama iz albuma *U znaku Jarca* (*Darkwood* 2017), Holandskoj Gvajani, Karibima, carstvu negdašnjih legendarnih pirata... Pratova renesansa je na pomolu, a Kortove avanture su tek počele. Ponekad je lako zaboraviti da u ovim prvim pričama, pa sve do skoro polovine serijala, svetom besni Prvi svetski rat. Radnja albuma *U znaku Jarca*

odigrava se na marginama ratnih dešavanja, o kojima čujemo tek ponešto. Sporo, skoro nezainteresovano, Korto stupa u nove avanture sa smetenim profesorom Štajnerom i neiskusnim Tristanom Bantomom, zamenama za likove iz *Balade*. Raspućin je, naravno, neizbežan, a prisutna je i Kortova referenca na njihov rastanak u Panami, na osnovu čega Kanales gradi segment s početka albuma *Pod ponoćnim suncem*.

Prat se u *Jarcu* već na prvim tablama poigrava pažnjom čitalaca, ali i snoviđenjem u kome obitava Korto, te na scenografiji iza likova smenjuje simbole Asteka, Inka, Aboridžina i drugih kultura. Serijalizovan *Korto*, koliko i grafički roman koji mu prethodi, sve je samo ne konvencionalan strip. *U znaku Jarca* pleše na tankoj liniji između sna i profanih događaja. *Tajna Tristana Bantama*, *Sastanak u Baiji*, *Samba s Paljbom*, *Orao u džungli*, ...I opet ćemo o džentlmenima sreće i *Zbog jednog galeba* – šest priča povezanih u većoj meri geografskim podnebljem i hronologijom nego narativnom celinom. Šest priča različitog ritma, naracije i senzibiliteta, povezanih romantičarskim postmodernim duhom Prata na uzlaznoj putanji nadahnuća. Korto neprestano izvrdava žanrovskim kalupima i stereotipima. Od halucinacija s nagoveštajima buduće potrage za kontinentom Mu, preko spletke oko nasleđstva, susreta s gerilskim kangasejosima i legendarnim kapetanom Koriskuom, pa sve do tipične karipske potrage za gusarskim blagom – *U znaku Jarca* je početak Kortovog mapiranja izumirućeg romantičnog sveta i izrastanja industrijskog i globalizovanog 20. veka.

PROBUDITE SE,
G. DŽOUNSE.

KLÍK!

ZNAM ZAŠTO STE U GOTAMU. MISLIM
DA JE VAŠ PROJEKAT BUDALAST,
NEMOTREN, ZABLUDEO, A MOŽDA
ČAK I ZLONAMERAN. IDITE
KUĆI, G. DŽOUNSE.

TI. AHHH. TO SI
TI. ALI MISLIO
SAM...

POGREŠNO STE MISLILI, DŽOUNSE.
OVO JE MOJ GRAD, A JA NE ODO-
BRAM VAŠ PROJEKAT. MISLIM
DA JE OPASAN.

AHA. I **JESTE** OPASAN - PO **TEBE!**
TI SI NAMETNUO IDEJU DA SU ONI
LJUDI SAMO KRIMINALCI I LUDACI.
TI IM NIKAD NISI DAO DA ISPRI-
ČAJU **SVOJE** PRIČE.

A TO ĆETE
VI UČINITI?

ŠTA ĆETE VI PORUČITI
JAVNOSTI?

DA SU ONI
SAMO NESHVA-
ĆENE ŽRTVE DRUŠTVA,
A **JA** VELIKI ZLI VUK? NIJE
SVE TAKO PROSTO,
G. DŽOUNSE.

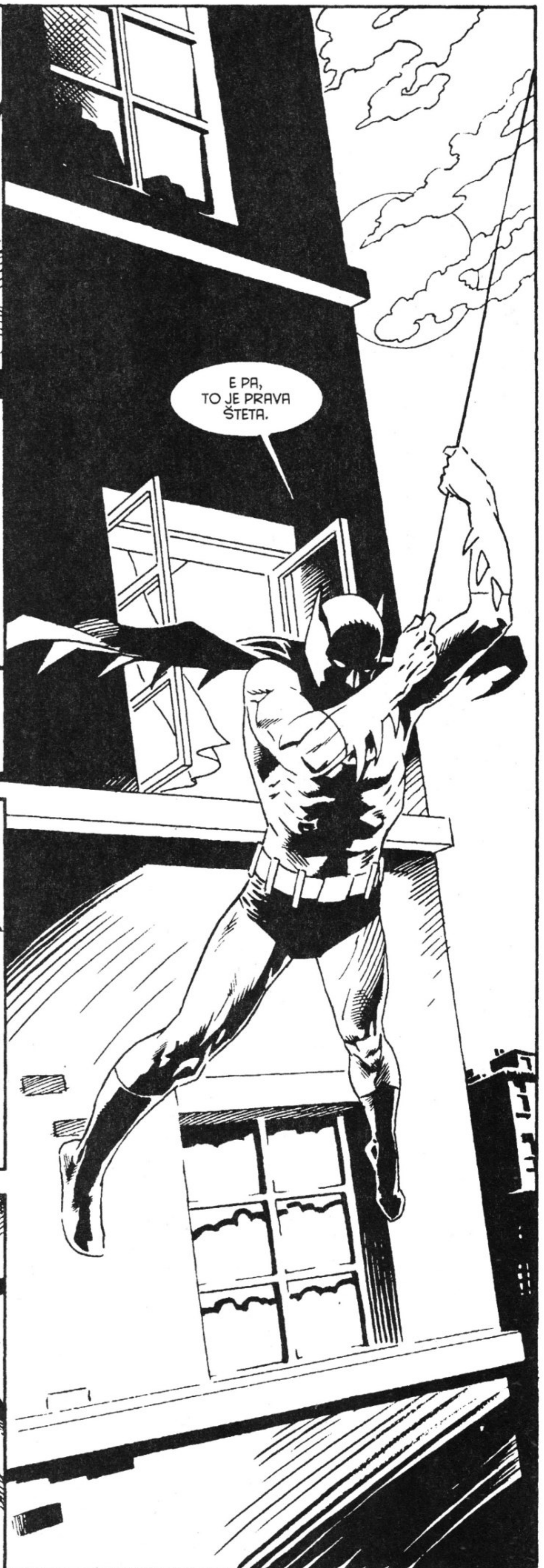

NE, NIJE OVA
PRIČA OPASNA PO
MENE. OPASNA JE
PO **VAS**.

NEĆEŠ ME
ZAPLAŠITI.

NEĆU?!

E PA,
TO JE PRAVA
ŠETA.

VAŽI. U REDU. OKEJ. PA...

POLAKO NAPREDUJEMO. JOŠ MUKU MUČIMO S PRILOGOM O DŽOKERU, ALI VRATIĆU SE NA TO.

TROJE NAM JE POTVRDILLO. ALI NIŠTA OD SNIMANJA U „ARKAMU“. UPRAVNIK, DOKTOR ČILTON, REKAO JE DA NE DOLAZI U OBZIR.

KAŽE DA NAKON ONE PLJIVAČINE U „LARIJU KINGU“ NE ŽELI JOŠ PUBLICITETA.

JESI LI MU OBJASNILA DA ĆE NAŠ PRISTUP BITI POZITIVAN?

JOŠ KAKO. REKAO MI JE DA JE ISTO PRIČAO I LARI KING PRE NEGO ŠTO JE SNIMIO SVOJ PRILOG.

NEGO...

DAKLE. PINGVIN. JOŠ SE KRIJE NAKON MASAKRA U FABRICI „RIBINE - RIBLJE GRISINE“... I, NARAVNO, TVRDI DA JE NEVIN.

ALI ISKOPALA SAM KRIMOSA PO IMENU O'RORK - ZOVE SEBE, PAZITE SAD OVO, **BATINA** - KOJI ĆE NAM ISPRICATI FASCINANTNU PRIČU.

TREKUTNO JE U STUDIJSKOJ ĆEKAONICI.

KAO ŠTO REKOH, „ARKAM“ NIJE OTVOREN ZA SARADNJU, ALI PRIČALA SAM S GILDOM DENT, ŽENOM DVOLIKOG. OVAJ, ŽENOM HARVIJA DENTA.

ODNEDAVNO JE U KONTAKTU SA SVOJIM SUPRUGOM I ŽELI DA DA IZJAVU.

DVOLIKI

DOBILI SMO PORUKU OD ČILTONA U „ARKAMU“... PROFESOR KREJN, **STRAŠILO**, E SAD, ON HOĆE DA PRIČA S NAMA.

ALI NE ŽELI DA GA INTERVJUJESMO. HOĆE SAMO DA ODRŽI PREDAVANJE POD NASLOVOM, OVAJ...

BATALI NJEGA.

„REEVALUACIJA NAGONA ZA PREŽIVJAVANJEM KOD LJUDSKIH BIĆA POSMATRANOG KROZ PRIZMU POZORIŠNIH POŠALICA, S POSEBNIM OSVRTOM NA POZNE KOMADE VILIJAMA KONGRIVA (1670-1729).“

ČUJ... CELA POENTA OVOG DOKUMENTARCA JESTE DA SVETU PRIKAŽEMO LJUDSKU STRANU OVIH NAKAZA!

NEMAM NAMERU DA SNIMAM NEKO TAMO OPIČENO AKADEMSKO PREDAVANJE. KOLIKO JE ON LJUDI DOŠAD UBIOP? ŠESNAESTORO?

SEDAM-NAESTORO.

STALNO DOBIJAM POZIVE OD NEKOG TIPA KOJI SEBE ZOVE EDI NIGMA - TVRDI DA JE KOSTIMIRANI KRIMINALAC PO IMENU ZAGONETAČ.

NIKO OD SA-GOVORNIKA NE ZNA MNOGO O NJEMU. ALI MOŽDA MOŽE DA POSLUŽI DA POPUNIMO NEKOLIKO MINUTA.

KAŽE DA SU NJEGOVA FORA BILE ZAGONETKE: „KADA SU VRATA SUPROTNO OD VRATA?“ I TAKO TO.

NE ZNAM. NISAM ZAINTERESOVAN ZA DRUGORAZREDNOG KRIMOSA S ČAKOM. OVO MORA DA BUDE NEŠTO POSEBNO.

MOŽDA ĆEMO NA KRAJU DOBITI PO „EMI“... JE LI, DRUŠTVO?

A ŠTA JE S NJIM?

JA... S NJIM SAM URADILA SVE ŠTO SAM MOGLA, STIVE. PUSTILA SAM BUVU KAKO ŽELIMO DA PRIČAMO S NJIM.

ALI UOPŠTE NEMA NI DOKAZA DA JE JOŠ ŽIV. NIKO GA NIJE VIDEO OD ONOG FIJASKA U UJEDINJENIM NACIJAMA.

SVI KAO DA SE ISUVIŠE BOJE DA BI PROPEVALI.

DŽOKER

PA, AKO JE I DALJE ŽIV, VIDEĆE NAS. NE BI TAKAV ŠALJIVDŽIJA PROPUSTIO BESPLATAN PUBLICITET.

SAT VREMENA NA NACIONALNOJ FREKVENCIJI.

„A SADA SPECIJALNA REPORTAŽA TV 'GALAKSIJE' - KO SU... LUDACI KOJI IZLUĐUJU BETMENA?“

U RUKU! ČUJ, NEJTE, JA SAM
PRODUCENTKINJA, A NE PRO-
KLETI DRESER! GDE MU
JE ČUVAR?

MOŽEMO LI DA POČNE-
MO? VREME JE NOVAC,
NARODE!

IZVINITE ZBOG OVOGA,
G. O'RORK.

MA NIŠ!
IZEM TI PTICE,
A?

OKEJ... KETI, UZMI GA
I PODIGNI GA K MENI. A JA ĆU
DA POČNEM PTICOM, PA ĆU
DA ODZUMIRAM...

...DRŽEĆI TEBE
IZVAN KADRA - A ZATIM
ĆU DA ŠVENKLJEM NA
STIVA I PALICU.

OKEJ, LJUDI,
SNIMAMO. TIŠINA,
MOLIĆU.

BATINU.
E, U PERŠUN.
VAŽI.

AJOOOJ!
KLJUCNUO
ME JE! TAJ
MALI...

A DA, 'OĆE ONI
TAKO. SEĆAM SE KAD
SAM RADIJO ZA ŠEFA,
TOL'KO SU ME ČESTO
KLJUCALI DA MI
MALTENE NIJE NI
SMETALO.

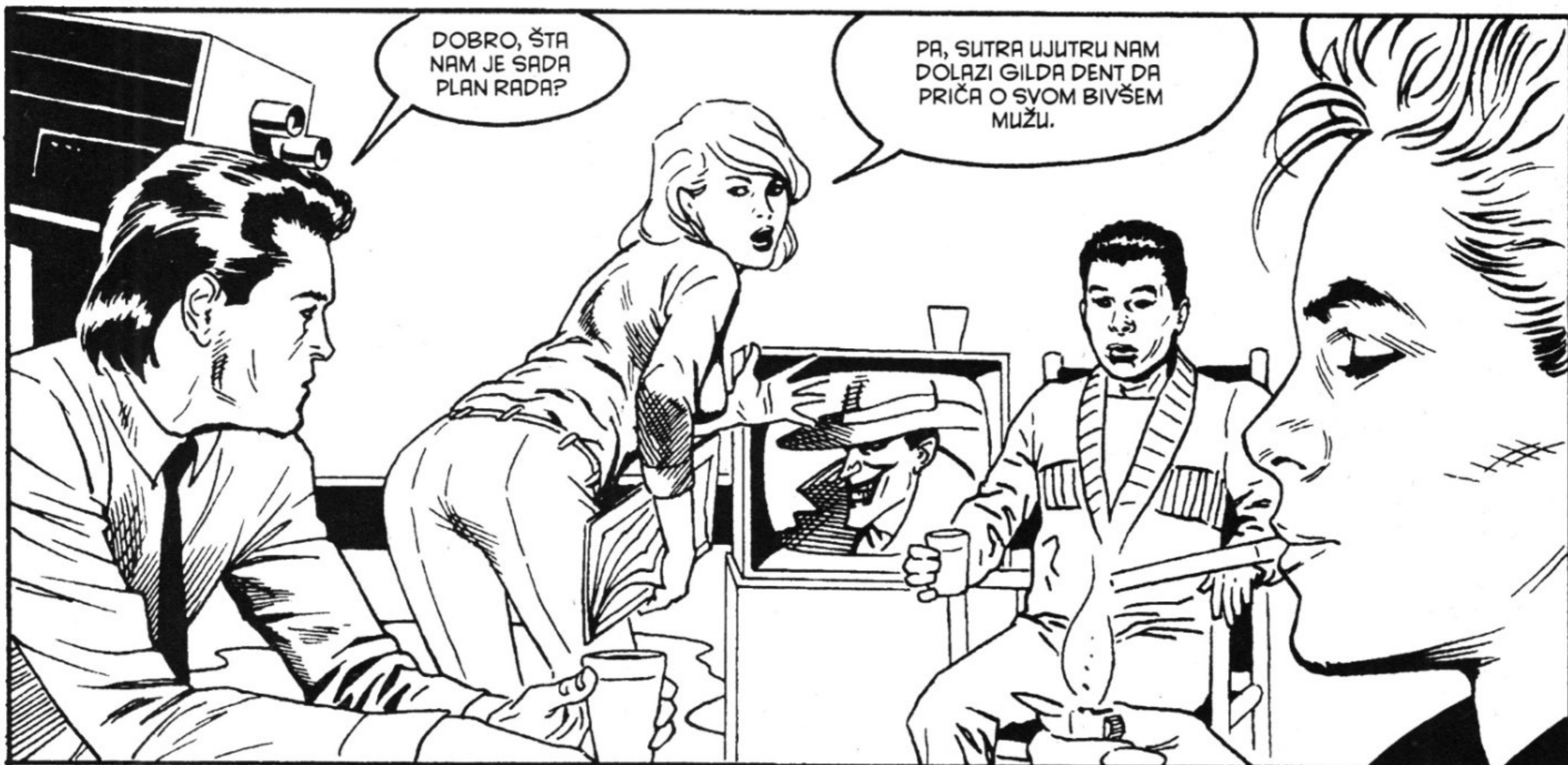
AL' ŠEFA NIKAD NISU
KLJUCALI. NISU SE USUĐIVALI.
TOL'KO SAM GODINA RADIJO ZA
NJEGA I NIJEDNA PTICA GA NIKAD
NIJE NI KLJUCNULA NIT MU POKA-
KILA ODELO. MA, NIŠTA!

OOO, DA!
TE 'TIČICE BAŠ
IMAJU OŠTRE
KLJUNOVE.

E TO SAM 'TEO
DA VAM PRIČAM.
O TIM 'TIČICAMA.

I KAKO JE
G. KOBLPOT POSTO
PINGVIN.

I ŠTA SE
DOGODILO SA
ŠARKIJEM...

DOBRO, ŠTA
NAM JE SADA
PLAN RADA?

PA, SUTRA UJUTRU NAM
DOLAZI GILDA DENT DA
PRIČA O SVOM BIVŠEM
MUŽU.

U REDU. IMA LI
VESTI O MATO-
ROM ZELENKO-
KOSOM?

I DALJE NI REČI.
RAZGLASILA SAM
KAKO BISMO MU
DOBRANO PLATILI
ZA POJAVLJIVANJE
U EMISIJI.

ALI ON
JE TRAJENI
KRIMINALAC!
KAKO MOŽE-
MO DA...

ON JE VELIKO
IME, NEJTE. DUŠU
DAO ZA TV.

KETI, TREBALO BI DA PRIČAMO S PRAVIM
FIJUCIMA. A NE **SAMO** SA ŽENAMA
I BATINAŠIMA. IMAŠ LI JOŠ
NEKOGA?

ISTRAŽIVALA SAM ONOG LIKA
ZAGONETAČA. IZGLEDA DA JESTE
TO ŠTO TVRDI - PRAVI-PRAVCATI
KOSTIMIRANI KRIMINALAC.

IZAŠAO JE
IZ ZATVORA PRE
GODINU DANA. TRE-
NUTNO JE UPRAVNIK
NEKE DEPONJE.
KAŽE DA BISMO
MOGLI DANAS
PO PODNE DA
GA SNIMIMO
TAMO.

**ZAGONETAČEV
NAGOVEŠTAJ
ZLOČINA ZBUNIO
POLICIJU**

ZAGONETAČ. U REDU.
U REDU. ZOVU GA I JAVI
MU DA DOLAZIMO.

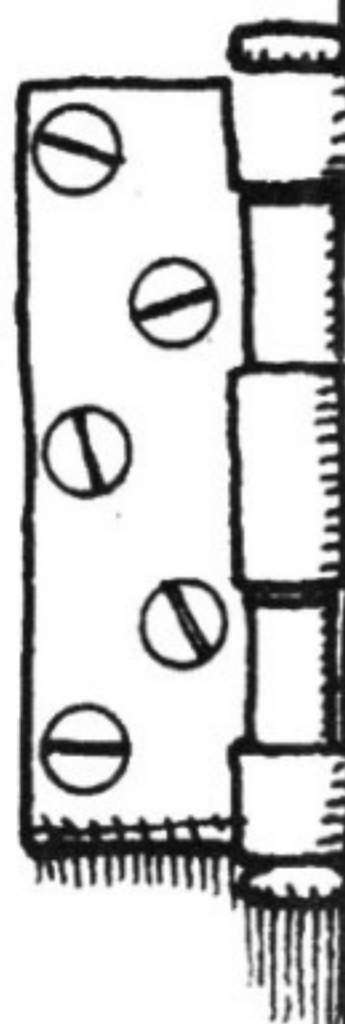
VEĆ SAM JAVILA. ODNEO
JE SVOJ STARI KOSTIM NA
HEMIJSKO. NAĆI ČEMO SE
TAMO POSLE RUČKA.

DOLE NA
**FINGEROVOJ
DEPONJI...**

Kada su vrata.

TAJNO POREKLO ZAGONETAČA...

????????????????

TO JE TO MESTO.
OVDE OVIH DANA
RADIM...

OVDE VEĆ DUGO NIKO
DRUGI NE SVRAĆA.

KOD MENE
JE KLJUČ.

EVO.

IDEM DA SE
PRESVUČEM U SVOJ
KOSTIM DOK SE VI
NAMESTITE.

OPA.

OVO
JE BAŠ
KUL.

ŠTA JE OVO MESTO?

ČITAO SAM O OVOME
U „ROLING STOU-
NOVOM“ SPECIJALCU
O NOSTALGIJI.

NEKAD SU ZA
MARKETINŠKE
KAMPANJE PRAVILI
DŽINOVSKE REKVI-
ZITE - I TO PRAVE.
SKROZ FUNKCI-
ONALNE. ŠIROM
GOTAMA, PRE
NEKIH TRIDESET,
ČETRDESET, PE-
DESET GODINA...

BIĆE DA SU SVI
ZAVRŠILI OVDE.

A ON PAZI NA NJIH,
JE LI? UVRNUTO.

NE.

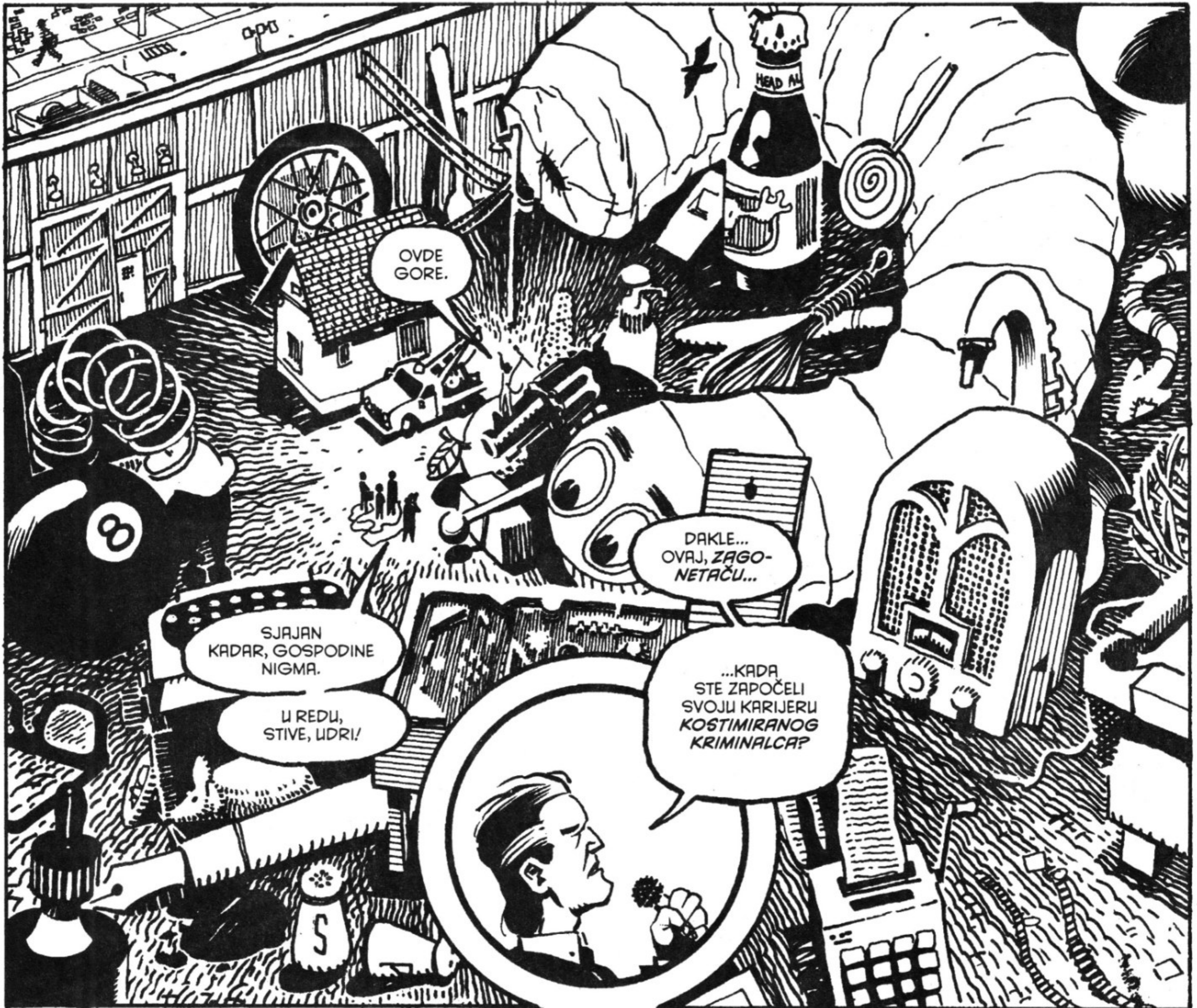
NIJE UVRNUTO.
MORA NEKO
DA IH PAZI.

GOSPODINE NIGMA, JESTE LI SPREMNI?

AHA.

OVAJ...
A GDE STE?

OVDE GORE.

DAKLE...
OVAJ, ZAGO-
NETAČU...

SJAJAN
KADAR, GOSPODINE
NIGMA.

U REDU,
STIVE, UDRI!

...KADA
STE ZAPOČELI
SVOJU KARIJERU
KOSTIMIRANOG
KRIMINALCA?

KADA?

KADA SU
VRATA...

...KADA SU VRATA
ŠTO VODE U PROŠLOST.
KADA SU VRATA KA NESI-
GURNOSTI. KADA SU VRATA
SUPROTNO OD VRATA?
HI-HI-HI-HO-HO-HO-HO-
-HO-HO-HO...

AHA-
HA-AHA-
HA-AHA-
HAH!

ODMALENA SAM BIO OPSEDNUT ZAGONETKAMA. SVI MI POSTAVLJAMO ZAGONETKE, ZAR NE? I SVI IH ZNAMO...

...USMENE ŠTAFETE KOJE ZNA I SVAKO DETE.

ŠTA JE TO MALO PLAVO ŠTO PEVA NA GRANI?

TALENTOVANA ŠLJIVA!

JA SAM ODUVEK BIO ZAGONETAČ. I ZA UVEK ĆU BITI...

...A MOŽDA SAM BIO CIRKUSKI VIKAČ, E. NIGMA, MAJSTOR MOZGALICA, PRVAK PITALICA, KRALJ KVIZOVA...

...I MOŽDA SAM ODLUČIO DA SVOJ TALENAT PREUSMERIM NA ZLOČIN.

MOŽDA SAM ŽELEO DA MENTALNO SPARINGUJEM SA... BETMENOM, ZA ČAST...

...ZA SLAVU...

...I ZA ŠUŠKE.

MOŽDA JE SVE POČELO KAD SAM U ŠKOLI VARAO NA KONTROLNOM IZ ISTORIJE, PA FOTOGRAFISAO SLAGALICU...

A MOŽDA
UOPŠTE I
NIJE TO.

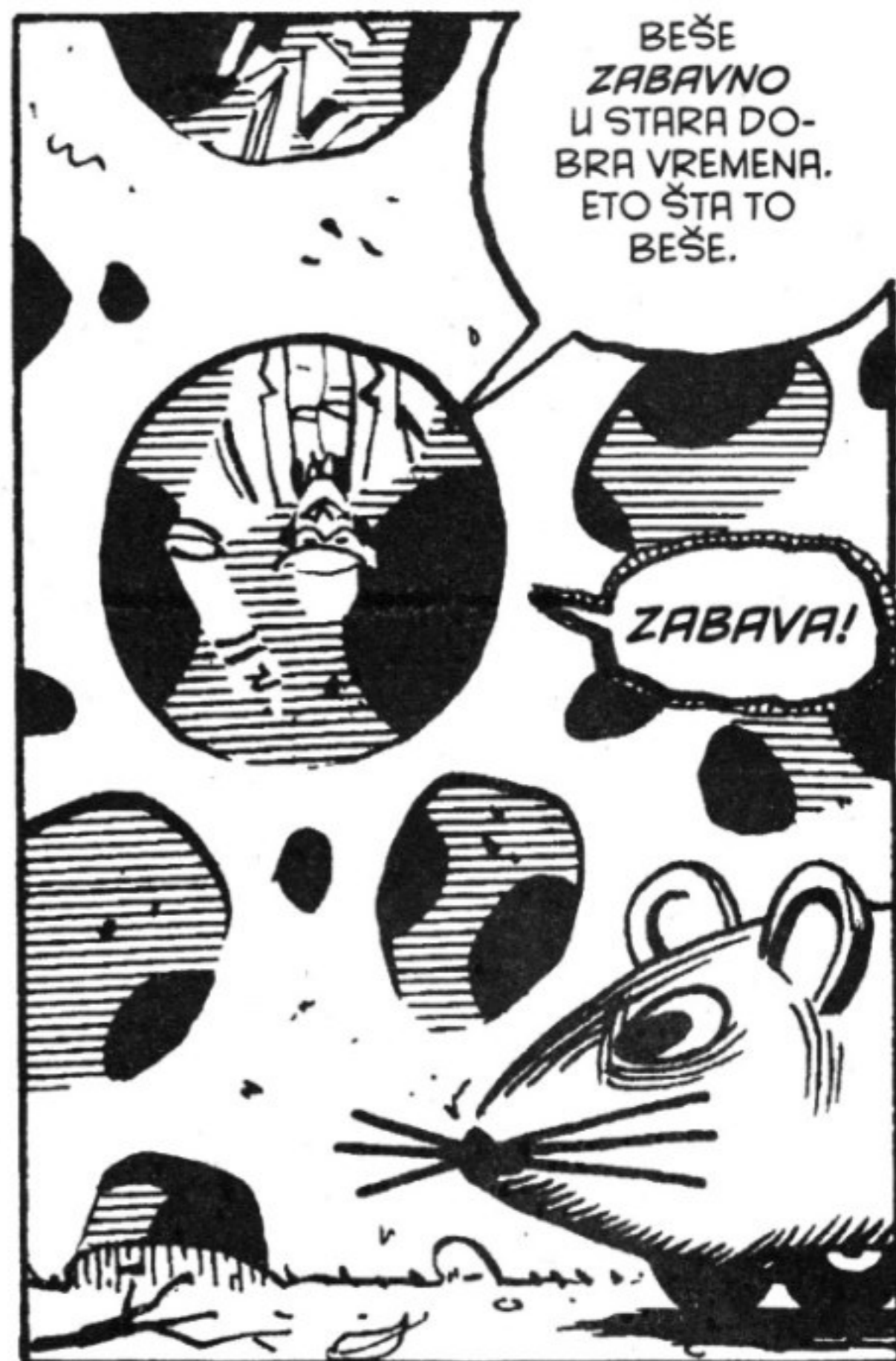
O NAMA SE ISPREDAJU PRIČE,
ZNATE, IZMIŠLJAJU SE MITOVI. KAO I SVE
LEGENDE ŠTO KOLAJU OKO ZVEZDA.

ŠTA JE TO
MALO BELO I
DOLAZI SA OBE
STRANE SOBE
ISTOVREMENO?

KADA?

STEREO
JOGURT.

BEŠE
ZABAVNO
U STARA DO-
BRA VREMENA.
ETO ŠTA TO
BEŠE.

ZABAVA!

BIO SAM
TU JA.

A BILA JE TU I
STARA BRATIJA:
ŽENA-MAČKA,
PINGVIN I
DŽOKER.

I IMALI SMO BANDE:
SVAKO PO DVOJICU-TROJICU
SILEDŽIJA S ČAKANIM IMENIMA
I LJUPKIM KOSTIMIMA.

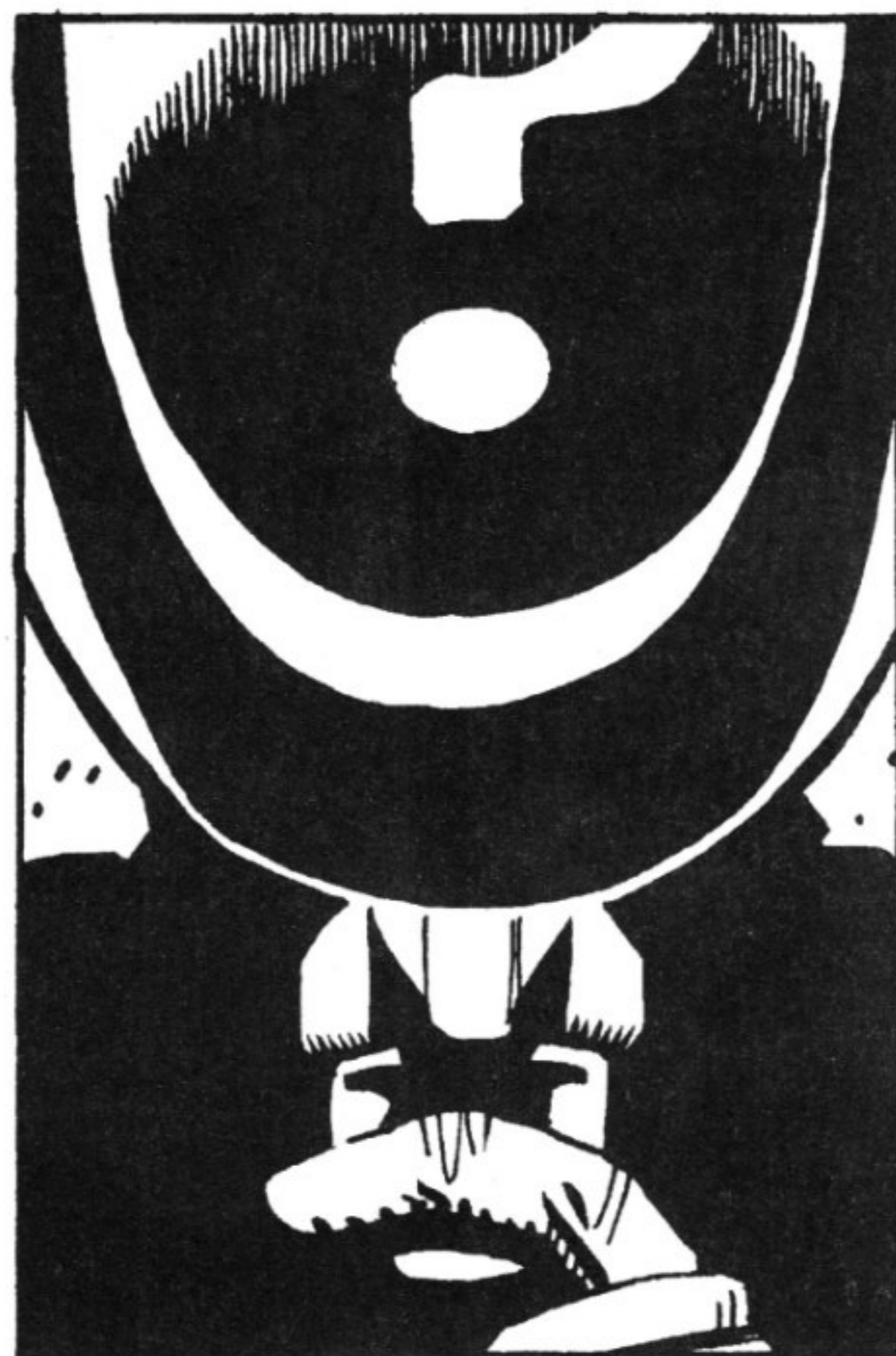
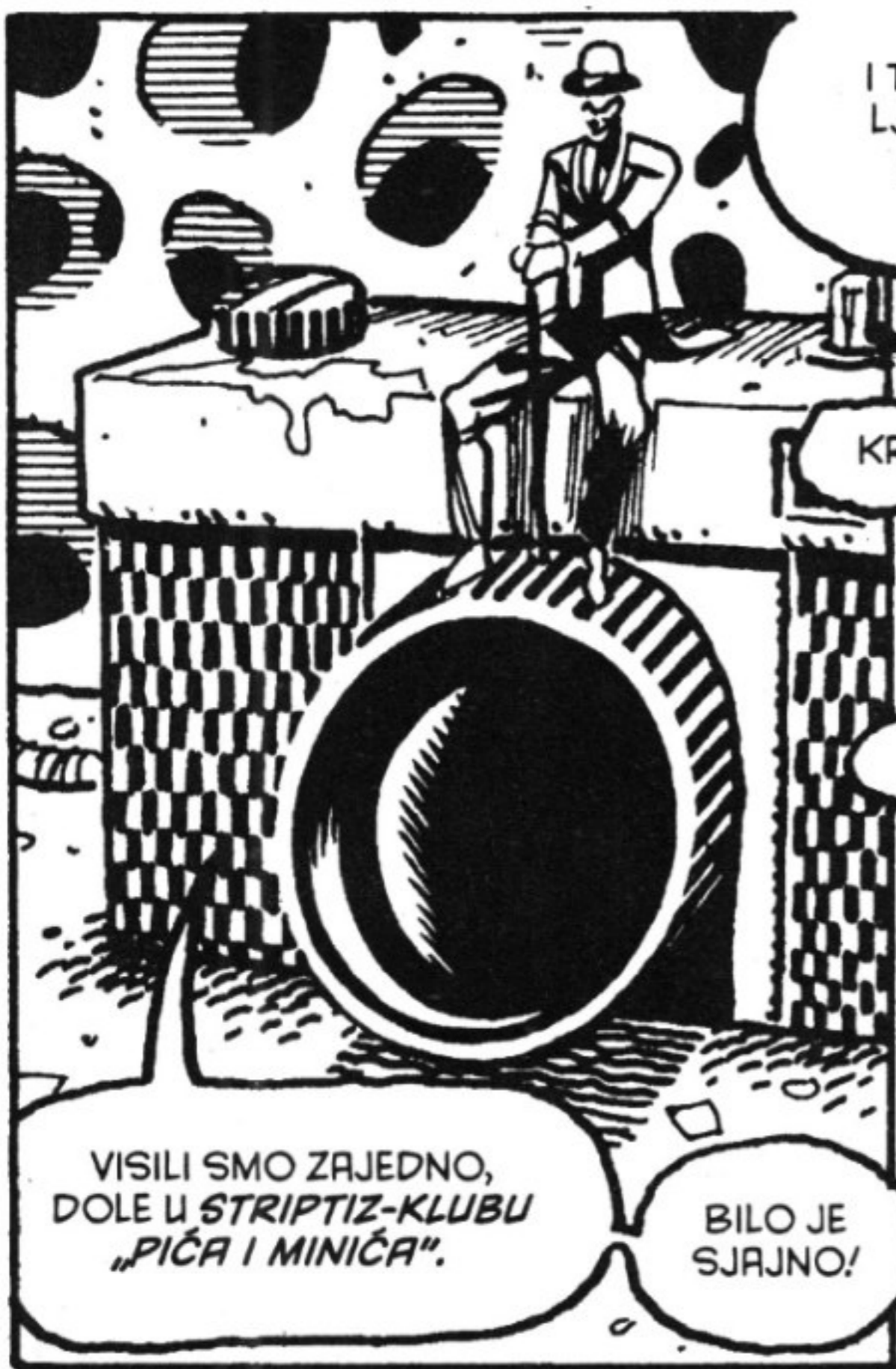

OVO SMO
UPITNICA,
PITALICA
I JA.

HIII-HIII-
-HOOO-HO-HO-
-HA-HA-HA-HU-
-HU-HUH...

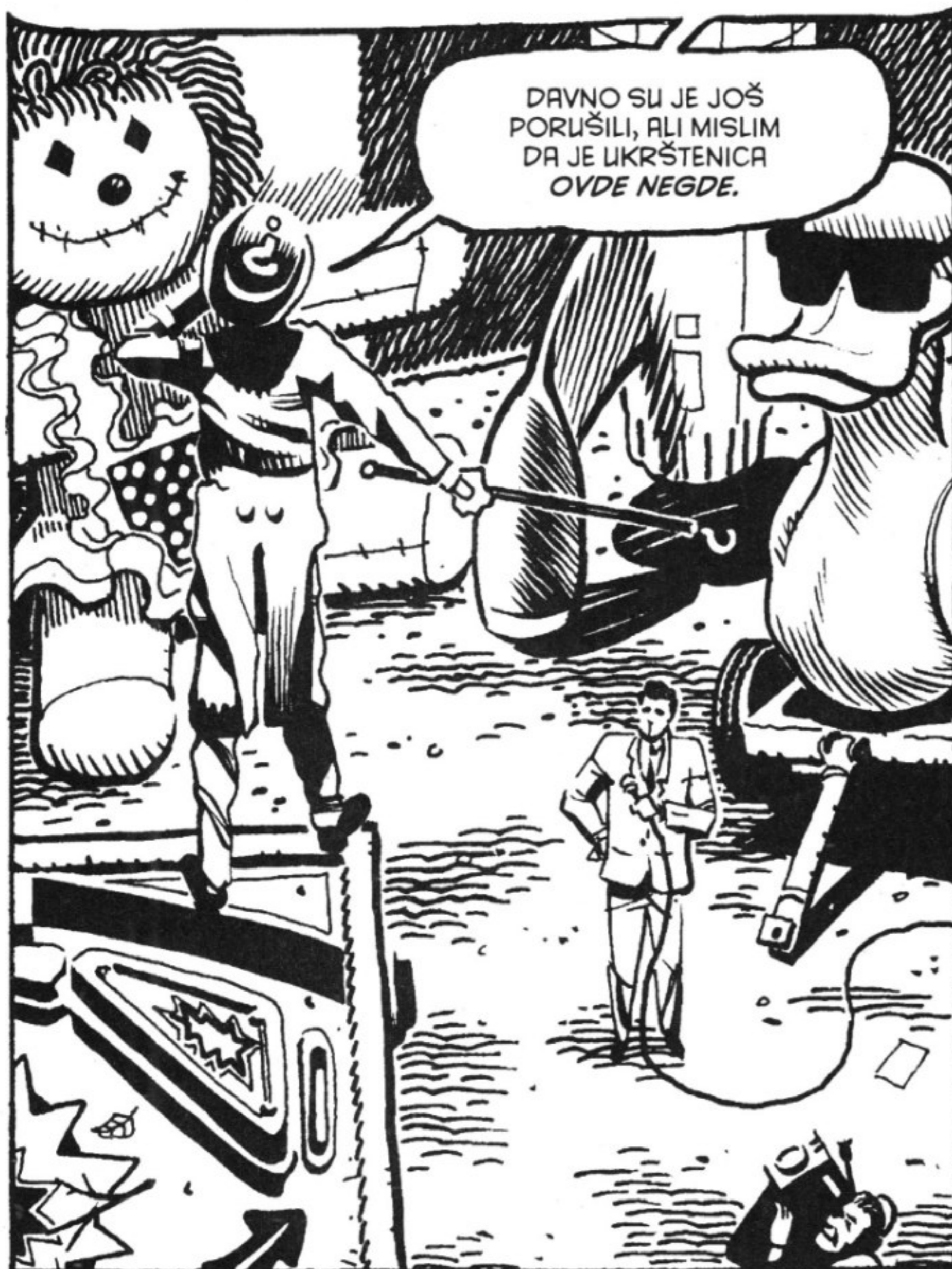

A OVO SMO
ZAREZNICI
I JA.

JEDNOM SAM OPLJAČKAO BANKU *POD VODOM*. A *NAGO-VEŠTAJ* ZA TO UPISAO SAM U DŽINOVSKE UKRŠTENE REČI NASLIKANE NA ZGRADI KOMPANIJE *PERIONICA „KRST“*.

NIŠTA OD OVIH STVARČICA VIŠE NE RADI. SVE SU ZARDALE I ZABORAVLJENE.

E PA, JA SAM IH VOLEO - BILE SU DEO MOG DETINJSTVA.

ZNATE KAKO IH SADA ZOVU? KEMP. KIČ. ŠUND... BEZVEZARIJE...

TADA SU SVE SAVRŠENO RADILE. PIŠTOLJI SU PUCALI. FOTO-APARATI SU SLIKALI. OLOVKE SU PISALE.

...GLUPOSTI.

OVAMO VIŠE NIKO NE SVRAČA...

...NIKO OSIM MENE.

ŠTA MISLITE
O *BETMENU*?

JA...

...ON JE...

ZAGONETKAP OPET JE
KUCNUO ČAS ZA ZAGONETKE!
DA TE PITAM! HI-HI-HI-HE-HE-
-HE-HO-HO-HOHOHOHO

KADA JE
ČOVEK ZAPRA-
VO GRAD?

OVAJ...

KAD JE TO *BETMEN*,
ILI KAD JE *GOTAM*.
PRIHVATIO BIH OBA
ODGOVORA.

BETMEN JESTE OVAJ
GRAD. SHVATITE TO.
TO MORATE DA
SHVATITE.

ZATO I JESMO
OVDE.

ZATO I
OSTAJEMO.

POKUŠAVAMO DA PRE-
ŽIVIMO U *GRADU*. A ON JE
OGROMAN, I NELOGIČAN,
I MRAČAN, I SMEŠAN,
I ZASTRAŠUJUĆI.

ALI POTREBAN NAM JE.

PONEKAD JE
DOBAR PREMA NAMA,
A PONEKAD LOŠ.

ALI JE NAŠ.

KAD SAM
BIO MALI, OTAC
MI JE REKAO:
„SINE, IMAM JEDNU
ZAGONETKU
ZA TEBE.“

A ON JE REKAO:
„SALAMA“.

„ALI SALAMA
NIJE ZELENA!“

„MOŽEŠ DA
JE OFARBAŠ
U ZELENO.“

„SALAMA
NE SEDI U
KADI!“

„MOŽEŠ DA
JE STAVIŠ
U KADU.“

MISLIO SAM DA ĆE
MOJA BITI POSLEDNJA, PA
SAM REKAO: „ALI SALAMA
NE ZVIŽDI!“

MOJ OTAC SE
OSMEHNUO.

„AHHH“, UZVRATIO
JE ON. „TO SAM
SAMO UBAČIO DA
TI OTEŽAM!“

HE-HE-HE-HE!
HA-HA-
-HA-HA!

HO-HO-
-HO-HO! HO-
-HO-HO!

JE LI TO
ISTINA?

ZAR JE
VAŽNO?

„ŠTA JE TO
MALO ZELENO
ŠTO SEDI U KADI
I ZVIŽDI?“

NEKO VREME
SAM RAZMIŠLJAO
O TOME, ALI MO-
RAO SAM DA PRI-
ZNAM PORAZ.

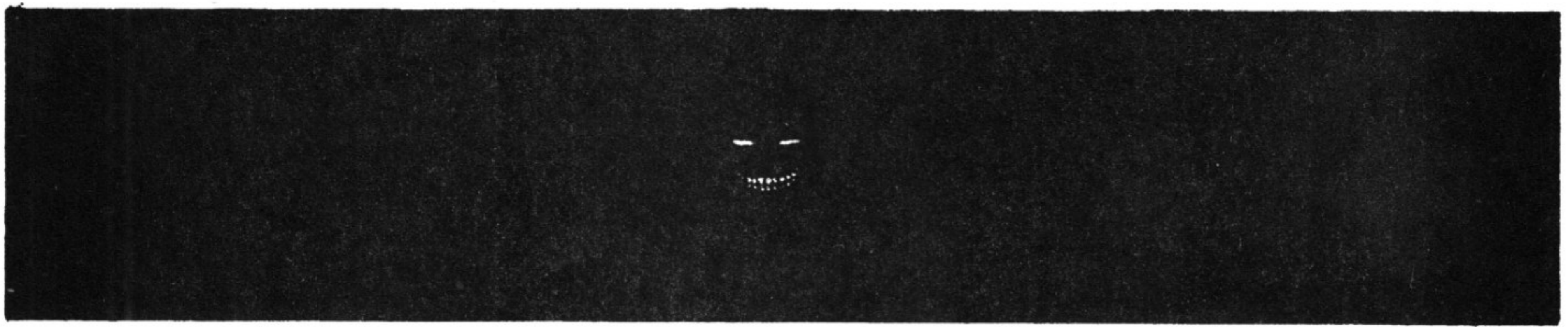
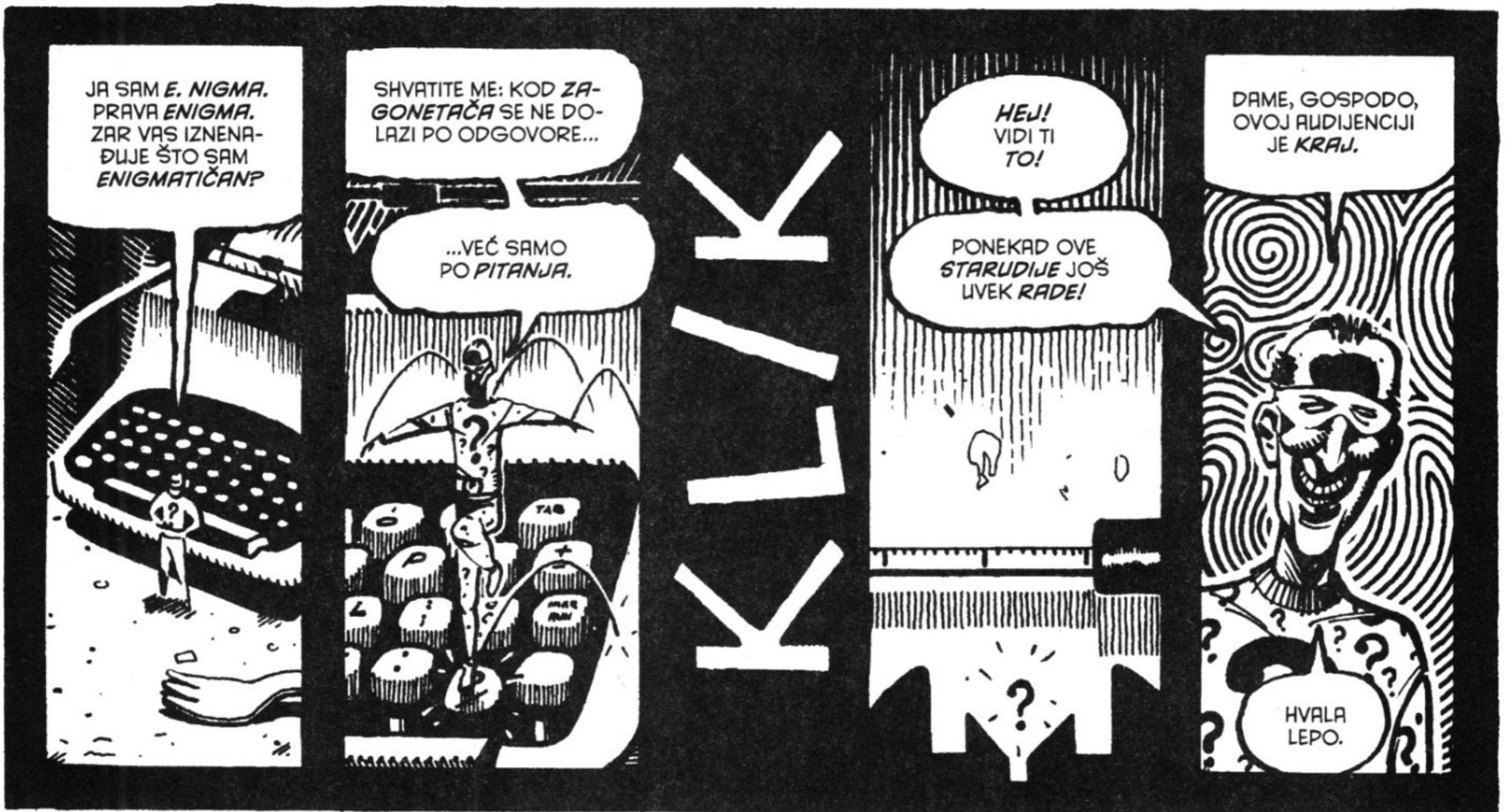

GOSPODINE,
OVAJ... NIGMA,
PRIČAMO VEĆ
PETNAEST MINUTA,
A JOŠ NISMO
DOBILI NIJEDAN
DIREKTAN
ODGOVOR
OD VAS.

PA NARAVNO
DA NE ZNATE.

NE ZNAMO NIŠTA
VIŠE NEGO KAD
SMO POČELI.

I TAKO, POŠTOVANI GLEDAOCI, VIDELI STE ŠTA SAMI **KRIMINALCI** IMAJU DA KAŽU - I ŠTA SU NJIHOVI **PRIJATELJI** I **VOLJENI** REKLI O NJIMA.

ALI ŠTA MISLI **NAROD NA ULICI**? NALAZIM SE NA BULEVARU ETKINS U CENTRU GOTAMA KAKO BIH TO **SAZNAO**.

PLAŠIM IH SE.

JES', ĐAVOLA - **NE VERUJEM** JA U NJIH. ONI SU SAMO NEŠTO ŠTO NAM VLASTI POTURAJU. MOŽDA NEKA ZAVE-
RA CIJE. BAŠ KAO I **BETMEN**. ČITAO SAM O TOME.

NE ZNAM. NE RAZMIŠLJAM PREVIŠE O NJIMA.

PA **BOGA MU POLJUBIM**, **NJUJORK** IMA LUDE TAKSISTE, A MI IMAMO LUDE **KRIMOSE** U KOSTIMIMA. **SVI** GRADOVI IMAJU I DOBRE I LOŠE STRANE. NAVIKNEŠ SE.

ONA ŽENA-MAČKA, A? KOJA **RIBA**, JELDA? IMAM NJEN POSTER NA ZIDU.

LUDE ŠEŠIRDŽIJA MI JE **UBIO ZETA**. KOSTIMIRANI **KRIMINALCI** ZASLUŽUJU **SMRTNU KAZNU**. TO JE **JEDINO** ŠTO ČE TE **ŽIVOTINJE** RAZUMETI.

IZVINI, BRATAC, NISAM ODAVDE.

UPIŠI ME KAO „**BEZ KOMENTARA**“.

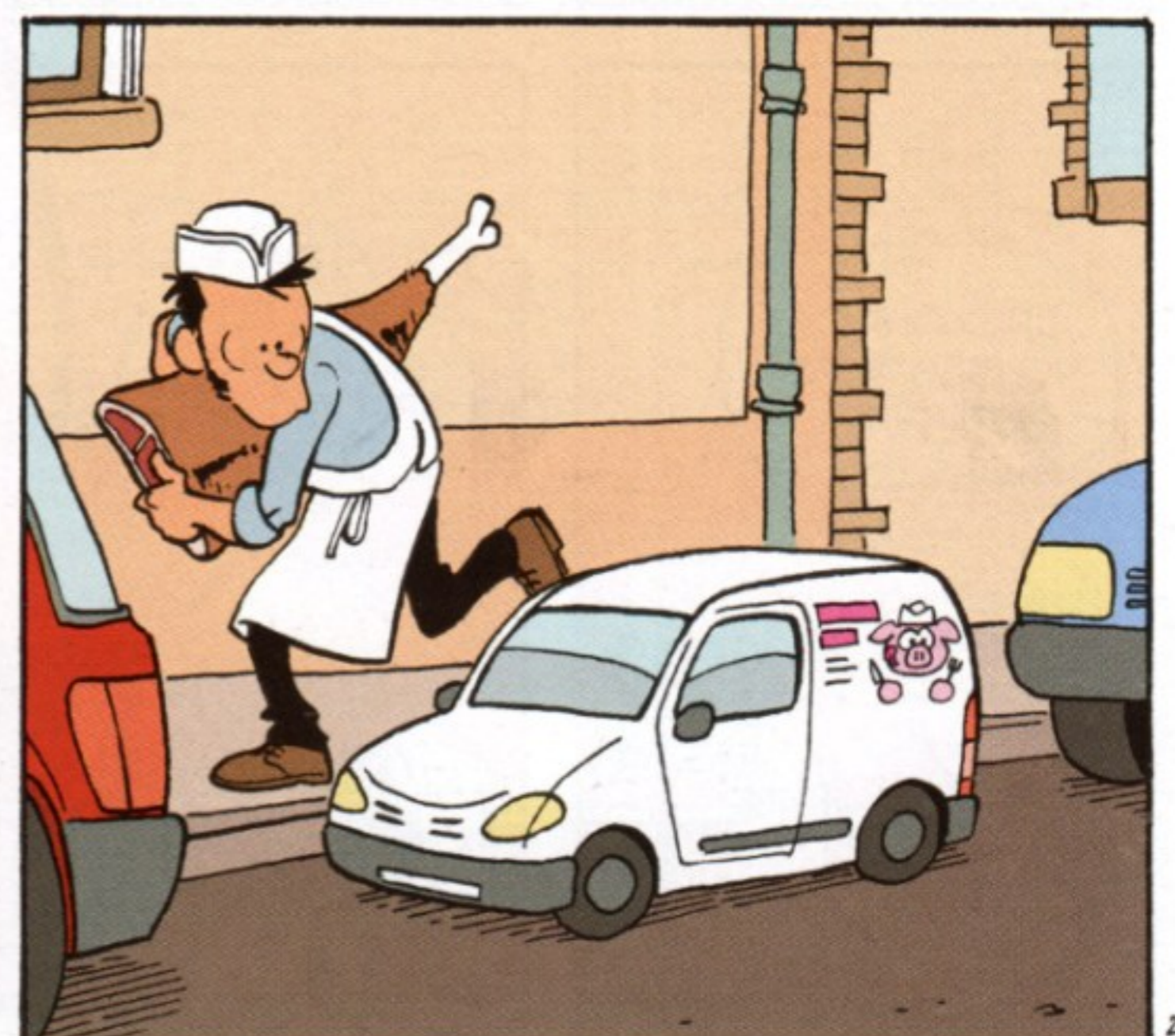
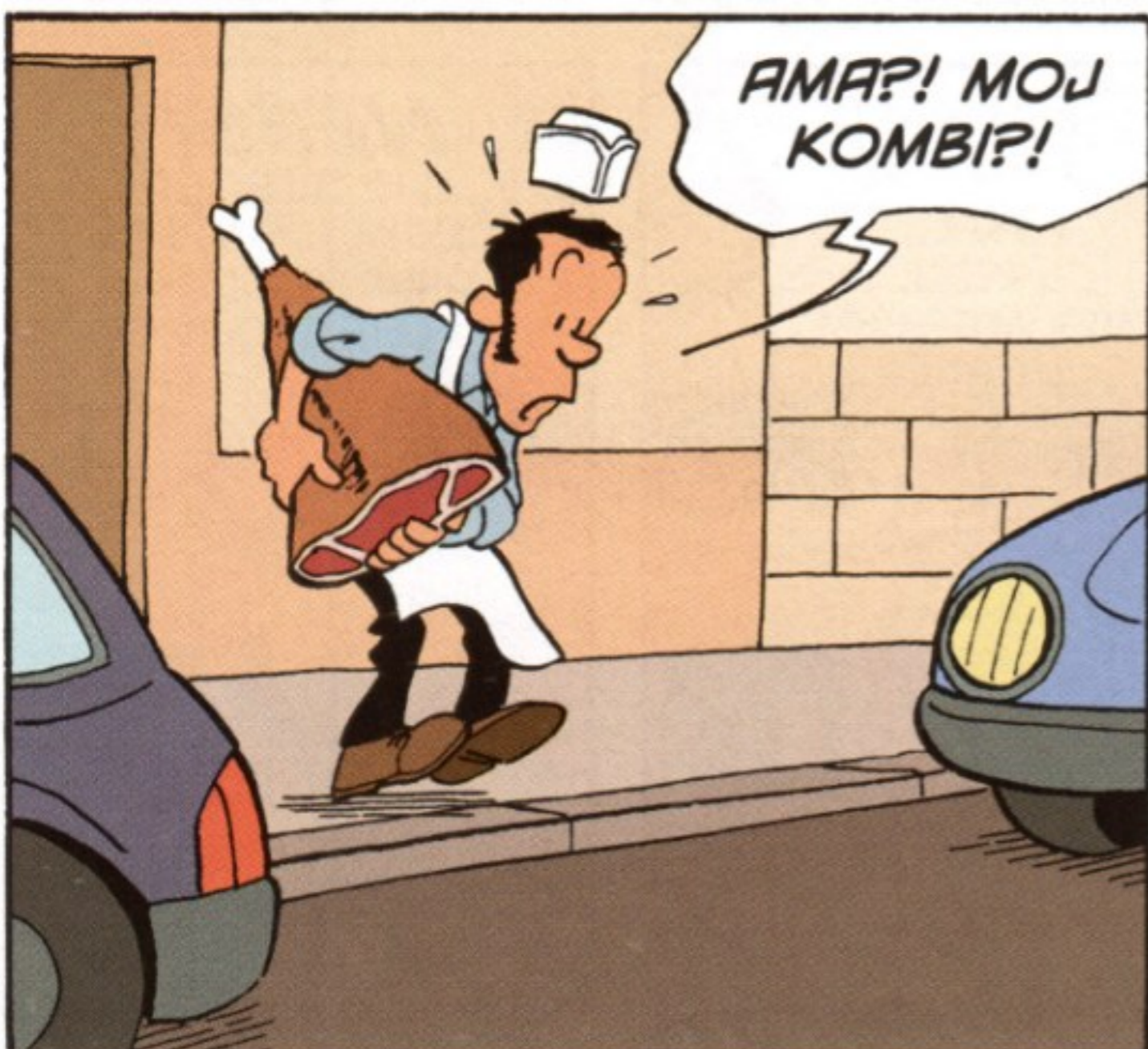

PRIPRAVAN JE ZA
PRIPRAVNIKE

NESAVLADNI

JEDINI PRAVI
SUPERHEROJ STRIPA

BRŽI OD POŠTARA

JEDINI PRAVI
SUPERHEROJ STRIPA

JE L' DOBRA TA „STRIPO-TEKA“?

DA, UJKO, SUPER JE!

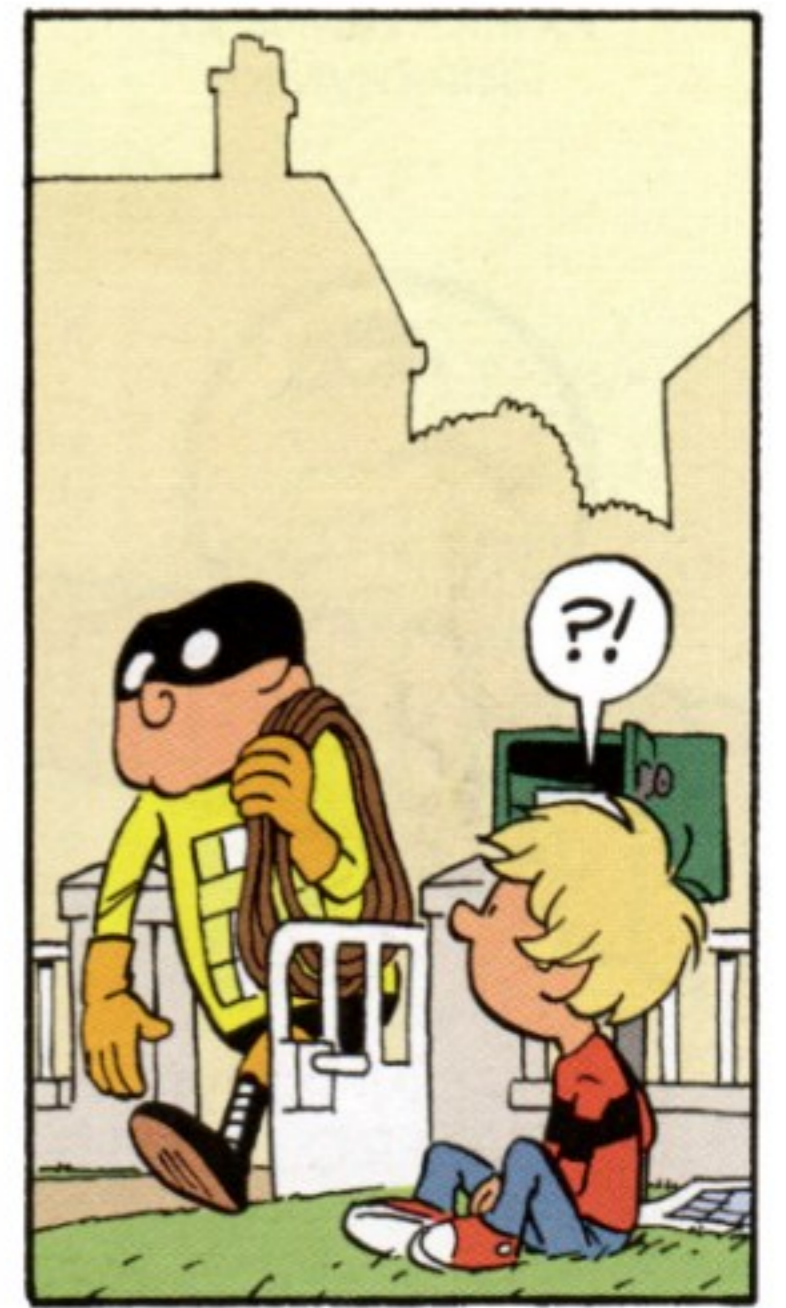

ALI VEĆ SAM ZAVRŠIO... SAD MORAM DA ČEKAM ČITAV MESEC DO SLEDEĆEG BROJA.

PFFF...

HMMM... OSTANI TU.

?!

SAČEKAJ ME TU, ODMAH SE VRAĆAM.

?!
UJKO?
UJKO?!

ETO TI... OPET JE NESTAO...

TAJ UJKA, STVARNO, UVEK SVE ISTO S NJIM...

PRIČAMO TAKO I ONDA ODJEDNOM SAMO NESTANE, A KAD SE VRATI, DOĐE S NEKOM NAPUŠTENOM MACOM ILI BOLESNOM BAKOM...

?!
SLEDEĆA... NOVA „STRIPO-TEKA“!

AJDE, ČAO, VELIKI MOJ!

JUHUUH!
HVALA TI, UJKO!

HI-HI-HI!

JUPI, KONAČNO NOVA „STRIPO-TEKA“!

?!
ALI... ALI OVAJ BROJ SAM VEĆ PROČITAO...

HOP. UZIMAM TI „STRIPOTEKU“ DA TI JE DAM U PROŠLOSTI.

UJKO?

AAA... U REDU, MISLIM DA SAM SHVATIO.

ALI ČEKAJ...

NEEE!
SAD TREBA DA ČEKAM JOŠ MESEC DANA DO SLEDEĆEG BROJA!